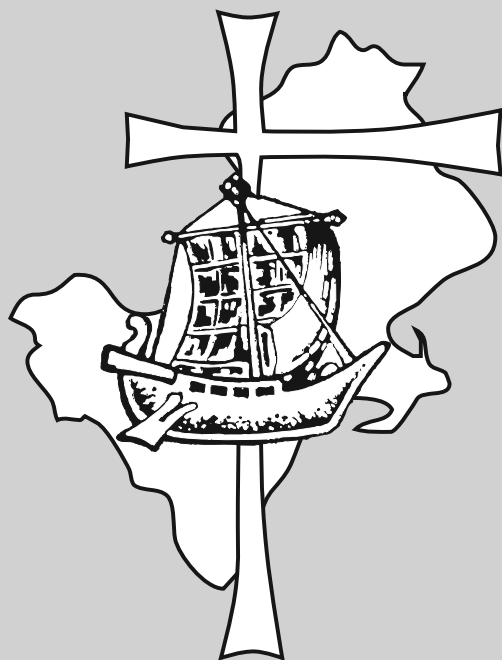

Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa

DESEMBRE 2018

UMAS

su mutua de seguros

*35 años asegurando instituciones religiosas
y entidades de labor social*

C/ Santa Engracia, 10-12 -28010-MADRID
TLF: 91.319.10.10 www.umas.es

Sotecnic
seguretat

Sotecnic

telecomunicacions

Som una empresa que oferim un ampli ventall de serveis, entre els quals destaquen una secció dedicada a la fabricació, restauració i electrificació de campanes i rellotges monumentals. També realitzem instal·lacions i manteniments de megafonia, audiovisuals i sistemes de seguretat per grans espais.

Els nostres serveis:

- Fosa de campanes i objectes artístics.
- Fabricació i restauració de rellotgeria monumental.
- Megafonia de grans espais.
- Sistemes de seguretat.
- Telefonía: Mòbil i fixe.
- Seguretat, amb tots els seus serveis.
- Audiovisuals: venda i lloguer.

C/ Mossen Bellpuig, 2 | 43500 TORTOSA | T.: 977 446 717 | www.sotecnic.com

Venda d'Equips, TPV's, Consumibles i Accessoris. Servei Tècnic.
Aplicacions a mida. Internet i Xarxes. LOPD. Formació.

www.gis.cat

Office 365

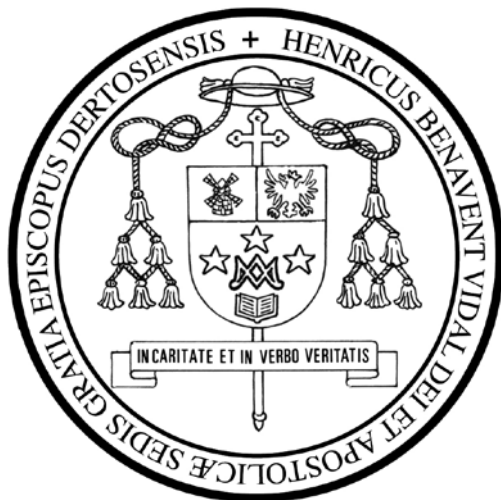

SharePoint
Lync
Exchange

C/ Vergés Paulí, 2
43500 — Tortosa

Telèfon: 977 588 082
Correu-e: gis@gis.cat

Butlletí Oficial

DEL

BISBAT DE TORTOSA

ANY CLIX - TOM CXXXI

Desembre 2018

Núm. 12

Sr. Bisbe

Homilia del Sr. Bisbe en la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu

*Santa Església Catedral de Tortosa,
dissabte 8 de desembre de 2018*

- Lectures:

1a: Gn 3, 9-15. 20

Salm: 97, 1-4

2a: Ef 1, 3-6. 11-12

Ev: Lc 1, 28-42

- Il·lm. Sr. Vicari General i M.I. Srs. capitulars;
- Germans en el sacerdoci;
- Il·lma. Sra. Alcaldessa i autoritats de la ciutat;
- Germanes i germans tots en el Senyor.

1.- El disegni de Déu: què vol Déu de la seua criatura?

En aquests dies en què acabem de començar el temps d'Advent, la solemnitat de la concepció immaculada de la Verge Maria ens convida a recordar què és el que Déu, des del primer moment de la història, ha volgut per a tota la humanitat. Tot neix del seu amor, un amor que envolta la història de la humanitat i també la vida de cadascú de nosaltres.

Hem escoltat en la segona lectura, de la carta als cristians d'Efes, que Déu ens ha beneït des del començament “*amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel*” (Ef 1). Portat pel desig de fer-

nos conèixer la riquesa del seu amor, no sols ha volgut donar-nos la vida: desitja que arribem a participar de la seua santedat i de la seua glòria. I perquè poguérem arribar a aquesta meta ens va destinar a ser fills seus per Jesucrist. Déu ens ha escollit per estimar-nos amb el mateix amor amb el que estima el seu Fill; ens vol units a Jesucrist i així ens mira. Aquesta és, com ens ha dit Sant Pau, “*la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat*”. Ha vessat des del principi sobre les seues criatures unes gràcies molt més abundoses i molt més grans del que podíem imaginar i esperar.

Els temps d’Advent que estem vivint és una ocasió perquè no oblidem tantes gràcies que Déu ens ha donat i continua donant-nos en el seu Fill Jesucrist, i perquè cadascú de nosaltres revifem el desig d’obrir la nostra vida a un amor tan gran acollint a eixe Jesús que ve al món.

2.- La primera resposta de la humanitat

Davant d’aquest signe d’amor tan gran ¿com ha reaccionat la humanitat? La resposta que Déu segurament esperaria per part de la seua criatura seria que hagués donat “*lloança a la grandesa dels favors que Ell li havia concedit en el seu Estimat*”. Però d’una manera incomprendible la humanitat ha cedit a la temptació de la desconfiança. No s’ha fiat d’Ell; ha sospitat de les seues intencions; ha pensat que volia enganyar-la, que no volia el seu bé.

La primera lectura ens parla del pecat original i les seues conseqüències en la vida de la humanitat. El pecat comença a gestar-se en el cor de l’home quan el dimoni aconsegueix sembrar en ell la sospita: ¿vol Déu de veritat el meu bé o tal vegada vol veure’m sotmès? ¿m’estima com a fill o vol que jo sigui un esclau seu? Quan la criatura deixa de fiar-se de Déu acaba pensant que no li diu tota la veritat. En la narració del pecat originat per la serp aconsegueix fer-li creure a Eva que Déu l’enganya. De la desconfiança passa a dubtar de la veritat de la seua paraula i del dubte a la desobediència. Aquests signes del pecat ens acompanyaran sempre: no acabem de fiar-nos de Déu, de creure en la seua paraula ni de donar-li l’obediència del cor. Les conseqüències del pecat són evidents en la història de la humanitat. ¿Què lluny està el nostre món del projecte que Déu havia pensat per a ell!

Eixes conseqüències també es manifesten en la nostra vida de cada dia, sovint caracteritzada per la mediocritat. Ens fiem de Déu,

però no plenament; ens obrim a la seua paraula mentre no ens qüestionem; intentem creure'l, però amb reserves; sabem el que devem fer però volem seguir els nostres camins; volem servir-lo, però sovint ho fem sense estimar-lo, més com a esclaus que viuen en la por que com a fills que viuen en l'amor. Ell ho sap, coneix les nostres febleses, però el seu amor és tan gran que no es cansa de nosaltres. I per això cerca camins perquè la seua voluntat de salvació arribi a ser realitat per a tota la humanitat. En eixe cercar camins per a salvar a la humanitat apareix la Mare del Senyor. Déu, amb la força creadora de la seua gràcia, ha fet que d'aquesta humanitat sortís una criatura que li donés una resposta nova. Aquesta criatura, que és la primera d'una humanitat renovada per la gràcia, és la Mare del Senyor.

3.- Un sí a Déu

Si en el llibre del Gènesi hem recordat la primera resposta d'una humanitat que desconfia de Déu, en el text de l'Evangeli que s'ha proclamat hem vist la resposta de la humanitat renovada per la gràcia: és la resposta de Maria, la Mare del Senyor. A la desconfiança dels primers pares, Ella es presenta com la criatura que s'ha fiat de Déu, que ha estat atenta a la seua paraula, que no ha dubtat de les seues intencions; al dubte sobre la veritat de la paraula de Déu que van manifestar els nostres primers pares, Maria ha reaccionat creient en la veritat del que Déu li deia per les paraules de l'àngel Gabriel; a la desobediència d'Eva, s'ha oposat amb una obediència plena de fe. La desconfiança, el dubte, la desobediència, han estat superats per Maria amb una actitud de confiança, de creure en la veritat de la Paraula, d'obediència de fe. Ella, que viu en l'àmbit de la gràcia de Déu, no pot imaginar altra resposta al que se li demana; no viu en el seu cor una separació entre el deure i el voler, entre el servir-lo i estimar-lo; vol fer la voluntat de Déu i no veu altre camí per a manifestar-li el seu amor més que el servei i l'obediència plena. En Ella no veiem els efectes del pecat, no és una obediència a mitges sinó incondicional; no és una confiança amb reserves, sinó total. I això la porta a lliurar-se plenament a la voluntat de Déu.

4.- La decisió fonamental

Si comparem la primera lectura amb la narració de l'Evangeli, descobrim on es troba la clau del drama de la història de la humanitat. En la narració del pecat original veiem com Eva, que comença a

sospitar que Déu l'enganyava, quan experimenta en ella mateixa els efectes del pecat acaba reconeixent: “*la serp m’ha enganyat*” (Gn 3). No és Déu qui l'enganyava, és la serp qui l'enganyava. Maria no pensa mai que Déu l'enganya, es fia plenament i viu l'obediència de la fe. En el fons, aquí està l'origen i la clau per entendre l'arrel profunda del pecat i el caràcter dramàtic de la lluita que la humanitat i cadascú de nosaltres vivim al llarg de la història. El que fa que la història de la humanitat tingui un caràcter dramàtic és que l'ésser humà, seduït pels seus desitjos i les seues ambicions, pensa que Déu l'enganya. Únicament quan descobreix els efectes del pecat arribem a reconèixer: “*és que la serp m’ha enganyat*”. Déu permet el pecat amb l'esperança de què un dia reconeixerem eixa veritat profunda. I des d'eixe reconeixement podem començar un camí que ens portarà a acollir al Senyor i a una nova vida.

En el camí de l'Advent avui l'Església ens convida a mirar a la Mare del Senyor i ens la proposa com a exemple de santedat, com a model en el camí que cadascú de nosaltres estem cridats a recórrer en l'espera del seu Fill. Maria, en la plenitud de la gràcia, va ser una mare digna del Senyor, no sols perquè el va concebre en el seu cos, sinó perquè el va obeir en la fe i en l'amor. Que Ella, amb la seua fe i el seu amor, ens ajudi a tots a acollir al Senyor, que vol entrar en les nostres vides. Que la vinguda del Senyor porti la pau al nostre món; que ens obri a tots camins d'autèntica convivència i de reconciliació; que la propera celebració del Nadal obri el cor de tots a la gràcia que Déu vol vessar sobre tota la humanitat, com la va vessar sobre la Mare del Senyor.

Que així sigui.

† Enrique Benavent i Vidal
Bisbe de Tortosa

La salvació ve de Déu
(*PARAULES DE VIDA – 2 de desembre 2018*)

Durant aquests dies l'ambient que es percep als carrers dels nostres pobles ens parla de la proximitat del Nadal. La publicitat porta a molts a pensar que per a celebrar bé aquestes festes és necessari pre-

parar moltes coses. En canvi, la litúrgia de l'Església durant el temps d'Advent, el primer diumenge del qual celebrem avui, ens convida a esperar santament la vinguda del Senyor al nostre món. Aquest fet ens indica la situació paradoxal a la qual ens ha conduït el context cultural, social i espiritual que estem vivint pel que fa a la celebració del Nadal: quan més diluït queda el seu sentit autèntic, per la publicitat que ens arrossega a viure'l envoltats pel consumisme, amb més força se sent la necessitat d'una celebració més autèntica del naixement de Crist.

Durant els diumenges del temps de l'Advent escoltem un primer anunci: El Senyor ve al nostre món. Sabem que el Fill de Déu va nàixer a Betlem i ens disposem a la seua vinguda amb la mateixa esperança de salvació dels profetes i els justos del poble d'Israel, i amb el desig d'acollir-lo en la veritat de la nostra vida. Un cristià sap que, encara que Crist nasqués mil vegades a Betlem, de res li serviria si no nasqués en el seu cor. Per això, si volem recuperar el sentit profund d'aquesta celebració, lo primer que us convido a pensar és que el veritablement important no és preparar moltes coses, sinó disposar-nos nosaltres mateixos a acollir al Senyor. L'obsessió per les coses pot portar-nos a perdre de vista allò que és essencial en el Nadal.

Hi ha un segon aspecte del missatge de l'Advent: el Senyor ve a salvar-nos. A molts dels nostres contemporanis aquest anunci segurament no els dirà gran cosa. L'home d'avui se sent tan segur de si mateix que té la temptació de pensar que no necessita ser salvat per ningú. Estem davant un món orgullós del que té; del que pot aconseguir amb la ciència i la tècnica en el domini de la creació; de les metes que pot assolir; del que és capaç de fer. Això porta a molts a creure tant en ells mateixos que arriben a pensar que no necessiten creure en Déu. No obstant això, any rere any, l'Església ens anuncia: El Senyor ve a salvar-nos. I amb aquest anunci ens està recordant que l'home no pot salvar-se a si mateix i ens convida a no caure en la supèrbia de pensar que no necessitem a Déu.

Aquests anuncis ens porten a la pregunta que cadascú de nosaltres ens hem de fer durant l'Advent: Quina és l'esperança de la meua vida? On espero trobar la felicitat del cor? Les persones tendim a cercar la felicitat en coses que mai podran omplir el desig profund de salvació que hi ha en nosaltres. Segurament tots haurem experimentat alguna vegada que, quan ja hem aconseguit el que desitjàvem, descobrim que en nosaltres comencen a aflorar nous desitjos,

i és que les coses mai podran saciar la fam de felicitat que hi ha en el cor de l'home. En Advent, l'Església ens ensenya que només en l'obertura al Xiquet de Betlem trobem el camí de la verdadera Vida, perquè únicament si ens fem petits, pobres i humils com Ell, arribarem a la verdadera pau del cor.

Amb la meua benedicció i afecte.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Maria en el camí de l'Advent
(*PARAULES DE VIDA – 9 de desembre 2018*)

Fa uns dies hem iniciat l'Advent. L'Església se situa en actitud d'espera i acolliment del Messies que ve a salvar-nos. En aquest camí que ens condueix al Nadal, la celebració de la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu ens convida a dirigir la nostra mirada a la Verge Maria. A tots nosaltres, que estem sotmesos a un ritme de vida accelerat, amb tantes coses i tan urgents que difícilment podem parar atenció a les coses de Déu, Maria, que va tindre sempre el seu cor centrat en Ell, ens ensenya a estar atents als signes de la seua presència en el món. En aquest temps d'Advent Ella és per a tots nosaltres un model que ens ajuda a no deixar-nos arrossegar per un estil de vida que ens tanca el cor a Déu.

Aquesta actitud la va portar a una disponibilitat total a la voluntat de Déu i a una obediència sense reserves. Per això, quan li demanà que col·laborés en l'obra de la Redempció de la humanitat, va obeir des de la fe. Estem davant una entrega lliure de tota ambigüitat. Ella no s'ha reservat res per a si mateixa. La seua obediència ha sigut un *sí* amb totes les conseqüències. En cap moment va dubtar que eixa opció era la millor que hagués pogut fer; mai va pensar que una altra possible decisió hauria sigut millor. Una vegada li va dir al Senyor: "Faci's en mi segons la teua paraula", ja mai va mirar enrere: confiant en Déu es va posar en les seues mans mirant sempre cap al futur. Contemplant a la Mare del Senyor en aquest temps d'Advent, descobrim que la nostra generositat envers Déu és sovint pobra i plena d'ambigüitats.

El fet que Ella hagi donat un *sí* del que ja no es torna enrere, no significa que tot estigui predeterminat. Maria pertany al nostre llinatge necessitat de redempció. Per això, encara que no va conèixer el pecat, va experimentar moments de dificultat i va passar per la prova del dolor. De fet, quan contemplem el seu camí de fe descobrim que va haver de patir situacions de les més dures que una persona pot sofrir durant la seua vida. El seu *sí* la va portar a un autèntic abandó a les mans del Pare. El seu camí de fe es va convertir en un camí d'obediència. La plenitud de la gràcia de Déu la va fer capaç de viure i patir, fins i tot els moments de major foscor, al marge de tot pecat. En aquest temps d'Advent, la Mare del Senyor ens ensenya que la força de la gràcia ens ajuda a mantenir l'esperança fins i tot en els moments de més dificultat que se'ns puguin presentar.

La plenitud de la gràcia va fructificar en Maria en una vida cristiana plenament viscuda. Quan contemplem el seu camí de fe, descobrim una humilitat tan gran que podem pensar que en Ella no destaca res. Aquest aparent "no destacar res" no significa mediocritat, sinó l'harmonia amb la qual va saber integrar totes les dimensions de l'Evangelí en la pròpia vida. En realitat aquest "no destacar res" significa que destaca la totalitat de l'Evangelí viscut amb una plenitud i perfecció absolutes. Per això la devoció a la Verge és fecunda en fruits de santedat per a tota l'Església.

Que Mare del Senyor ens acompanyi en el camí cap al Nadal.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

La missió del precursor

(PARAULES DE VIDA – 16 de desembre 2018)

El text evangèlic del tercer diumenge d'Advent ens presenta la figura de Joan Baptista, que és un dels personatges fonamentals d'aquest temps litúrgic. Sant Lluç, en el seu evangeli, ens resumeix la missió del Precursor en quatre aspectes.

Joan ha sigut enviat, en primer lloc, per anunciar la imminència de la salvació: "tothom veurà la salvació de Déu" (Lc 3, 6). L'Element primer i fonamental de la seua missió com a profeta no és

predir el futur ni anunciar calamitats, sinó proclamar la proximitat del Déu que ve a salvar a tota la humanitat. Ja en el moment del naixement el seu pare Zacaries havia indicat en què consistiria la seua missió: “I a tu infant et diran profeta de l’Altíssim, perquè aniràs al davant del Senyor a preparar els seus camins. Faràs saber al poble que li ve la salvació, el perdó dels seus pecats” (Lc 1, 76-77). Joan Baptista no era un profeta de desgràcies, sinó un enviat a anunciar una bona notícia. Tota la resta és una conseqüència d’això.

La proximitat del Déu que salva és un judici sobre el mal que hi ha en el nostre món i, per tant, exigeix una conversió que si és autèntica ha de manifestar-se en una nova vida. Això el porta a fer un doble advertiment als seus oients: ningú pot fer-se il·lusions confiant en falses seguretats i tots estem cridats a donar fruits de conversió. L’anunci de la salvació no és per a adormir la nostra consciència ni perquè ens refugiem en una falsa seguretat que justificaria la mediocritat, sinó perquè ens obrim a eixe Déu des de la veritat del que vivim.

Com a profeta, Joan proposa camins concrets de conversió a tots aquells que s’acosten a ell amb el desig de preparar-se per a acollir al Senyor. En les respostes que va donant als diferents personatges que li pregunten què han de fer, veiem que el major impediment per a rebre a Crist és la idolatria del poder o de les riqueses: als soldats els demana que no utilitzen la violència per a extorsionar ni aprofitar-se dels altres; als cobradors d’impostos, que no exigeixin més del que està establert; i a la gent, que comparteixin els béns amb els qui no tenen. Es tracta d’exigències que ajuden a concretar en la vida la conversió a la qual som cridats en aquest temps d’Advent. També nosaltres ens hauríem de fer la mateixa pregunta que li feien al Baptista els qui escoltaven la seua predicació: “Què hem de fer?” (Lc 3, 10).

Joan sap que la seua missió no consisteix a predicar-se a si mateix. Ell està en funció del qui ve després, que és més fort i davant el qual no se sent digne de “deslligar-li el calçat” (Lc 3, 16). Aquest testimoniatge d’humilitat ens indica que el Baptista no solament va viure la seua missió amb la paraula, sinó que la va fer vida com a servei a algú més gran que ell. Malgrat que molts pensaven que Joan era el messiès, constantment repetia: “Jo no sóc”. Aquest testimoniatge ens recorda que a l’Església no estem per anunciar-nos a nosaltres mateixos, sinó perquè els homes i dones coneguin i estimen a Crist.

Aquest és el criteri al que ens hem de sotmetre els qui volem donar testimoniatge de Crist amb les nostres paraules i la nostra vida.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

S'ha revelat la bondat i l'amor de Déu
(*PARAULES DE VIDA – 23 de desembre 2018*)

Amb l'alegria que neix de la fe celebrem un any més la festa de Nadal. En la Missa de la mitjanit se'ns anuncia aquest esdeveniment com un fet joiós: una llum ha brillat sobre la nit d'aquest món; les portes de l'esperança s'han obert a una humanitat que vivia amb l'horitzó tancat. Nadal és Evangeli, és bona notícia per a tots els homes. Si, com diu Sant Agustí, evangelitzar és anunciar a tothom que Crist ha vingut al nostre món, avui volem que eixa bona notícia ressoni per tot arreu, especialment en els cors d'aquells que, humanament parlant, no tenen cap motiu per viure en l'esperança.

Amb Crist ha vingut la pau. Sant Lluc ens diu que Jesús va néixer en temps de l'emperador August, qui va pacificar l'imperi i, per això, es va designar a si mateix com a “salvador”. Crist va ser anunciat per l'àngel als pastors com el verdader Salvador: “Avui ens ha nascut un Salvador, que és el Messies, el Senyor”. Aquesta és la gran alegria per a tot el poble. El xiquet que ha nascut en un estable, que no té poder humà, que ha entrat en la nostra història en la més extrema pobresa, tan diferent en tot a l'emperador August, és el Salvador, el que ha portat al món la vertadera pau.

La pau d'August, que pareixia definitiva, era en el fons fràgil, com ho és la pau de les grans potències i dels poderosos. Una pau imposada per la força, pels exèrcits, pel poder, no és verdadera. L'autèntica pau és obra de la justícia i fruit de l'amor, i només pot aconseguir-se si les persones som renovades en el fons del nostre cor. Si ens trobem amb el Senyor i ens deixem transformar per Ell, aconseguirem la pau i treballarem sense por perquè sigui una realitat en el món. L'adveniment de Crist és l'adveniment de la pau.

Després de l'anunci als pastors, la legió dels àngels canta: “Gloria a Déu a dalt del cel i a la terra pau als homes que estima el Senyor”. La glòria de Déu és la pau en la terra i la pau glorifica Déu.

La celebració del Nadal és una invitació a què nosaltres els cristians ens preguntem si hem conegut realment a Crist. Si som instruments de la seua pau en les nostres famílies, en la nostra societat, en l'Església..., estem mostrant que l'hem conegut i donant glòria a Déu.

En Jesús Déu se'ns mostra en el seu verdader ser. En la carta a Titus se'ns anuncia: "S'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes" (Tt 2, 11); "S'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes" (Tt 3, 4). En eixe xiquet descobrim la bondat d'un Déu que no vol imposar-se en els nostres cors pel camí de la por, sinó pel camí de l'amor. En un sermó del dia de Nadal, un monjo de l'Edat Mitjana comentava així el signe del xiquet en bolquers i posat en la menjadora: "Temeu el Senyor dels àngels, però estimeu-lo petit; temeu el qui regna en el cel, però estimeu-lo gitat en una menjadora". El xiquet que neix a Betlem és el Senyor dels àngels, és el Senyor de la majestat, és el qui regna en el cel, però sap que si es manifestés únicament en el seu poder, no l'estimaríem. Per això se'ns mostra petit, indefens i pobre: per despertar en nosaltres l'amor a Ell.

Bon Nadal a tots.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

La Família de Natzaret

(PARAULES DE VIDA – 30 de desembre 2018)

El diumenge que segueix a la solemnitat del Nadal celebrem la festa de la Sagrada Família de Natzaret. Estem davant una celebració que és un cant a la humanitat del Fill de Déu. Jesús va nàixer en el si d'una família humana. Va ser acollit per la seua Mare i per San Josep que, complint fidelment aquesta missió va col·laborar també en actitud d'obediència de fe al disegni de Déu sobre la humanitat. En la llar de Natzaret Jesús va créixer en saviesa i en gràcia acompanyat per Maria i per Josep, que van ser per a Ell uns autèntics educadors. El van ajudar a progressar en els valors humans; a estar sempre atent a les coses de Déu i disponible a la seua voluntat; i a introduir-se en la pràctica de la religiositat del poble d'Israel mitjançant el compliment fidel de les tradicions religioses, com veiem en

l'evangeli d'aquest diumenge, en el qual es narra la peregrinació a Jerusalem per a celebrar la pasqua, quan Jesús tenia dotze anys.

La missió de Josep consisteix a cuidar i protegir al xiquet i a la seua Mare. Va viure aquesta missió amb un vertader esperit paternal: en el moment de perill fugiran a Egipte i en tornar a la seua terra s'instal·laran a Natzaret; quan Jesús es queda en el temple als dotze anys, amb Maria el busca angoixat; vivint senzillament, va ser per a Jesús un vertader model en el treball i en l'amor a la Mare de Déu que, com tot amor autèntic entre els esposos, era un signe de l'amor que Crist tindria per l'Església; com home just que era, li va ensenyar que el principi de tota justícia està en l'obediència a la voluntat de Déu com a norma més important de la vida. En la pobresa de la llar de Natzaret, Jesús aprèn d'ell que el veritablement important i el que fa felices a les persones no són les riqueses ni els béns materials. En l'obediència filial i plena d'afecte a la seua autoritat com a un autèntic pare humà, el Senyor es va educar en el sentit de l'obediència a Déu, una obediència que no consisteix a creure a una autoritat que s'imposa des de fora i per la força, sinó que naix de l'amor.

Encara que els textos evangèlics ens narren pocs esdeveniments del temps de la vida oculta, pel que fa a la Mare del Senyor ens diuen el més essencial: meditava i ho conservava tot en el cor. Ella viu tots els moments de la infància del seu fill (tant els joiosos com aquells en els quals s'anticipa el misteri de la creu) com autèntics esdeveniments de gràcia. És conscient que Déu li parla en la història que està vivint amb Jesús i també en totes les seues accions i paraules. Per això viu amb una actitud contemplativa: descobrint la gràcia de Déu en tots els moments i disposant-se a viure sempre en l'obediència de la fe.

Podem dir que tant Maria com Josep van ser autèntics referents per a Jesús perquè el van ajudar a créixer humanament, fent-li veure el que de debò és important en la vida. Demanem a la Sagrada Família que ajudi els pares a ser autèntics referents en l'educació dels seus fills, que els guien per descobrir el que és més important per a ser veritablement felïços; i que protegeixi a tants joves que en el nostre temps manquen d'una llar on puguin créixer en saviesa i en gràcia davant Déu i els homes.

Feliç any nou a tots.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

La salvación viene de Dios
(PALABRAS DE VIDA – 2 de diciembre 2018)

Durante estos días el ambiente que se percibe en las calles de nuestros pueblos nos habla de la cercanía de la Navidad. La publicidad lleva a muchos a pensar que para celebrar bien estas fiestas es necesario preparar muchas cosas. En cambio, la liturgia de la Iglesia durante el tiempo de Adviento, cuyo primer domingo celebramos hoy, nos invita a esperar santamente la venida del Señor a nuestro mundo. Este hecho nos indica la situación paradójica a la que nos ha conducido el contexto cultural, social y espiritual que estamos viviendo en lo que se refiere a la celebración de la Navidad: cuando más diluido queda su sentido auténtico, por la publicidad que nos arrastra a vivirlo rodeados por el consumismo, con más fuerza se siente la necesidad de una celebración más auténtica del nacimiento de Cristo.

Durante los domingos del tiempo del Adviento escuchamos un primer anuncio: El Señor viene a nuestro mundo. Sabemos que el Hijo de Dios nació en Belén y nos disponemos a su venida con la misma esperanza de salvación de los profetas y los justos del pueblo de Israel, y con el deseo de acogerlo en la verdad de nuestra vida. Un cristiano sabe que, aunque Cristo naciera mil veces en Belén, de nada le serviría si no naciera en su corazón. Por ello, si queremos recuperar el sentido profundo de esta celebración, lo primero que os invito a pensar es que lo verdaderamente importante no es preparar muchas cosas, sino disponernos nosotros mismos a acoger al Señor. La obsesión por las cosas puede llevarnos a perder de vista lo que es esencial en la Navidad.

Hay un segundo aspecto del mensaje del Adviento: el Señor viene a salvarnos. A muchos de nuestros contemporáneos este anuncio seguramente no les dirá gran cosa. El hombre de hoy se siente tan seguro de sí mismo que tiene la tentación de pensar que no necesita ser salvado por nadie. Estamos ante un mundo orgulloso de lo que tiene; de lo que puede conseguir con la ciencia y la técnica en el dominio de la creación; de las metas que puede alcanzar; de lo que es capaz de hacer. Esto lleva a muchos a creer tanto en sí mismos que llegan a pensar que no necesitan creer en Dios. Sin embargo, año tras año, la Iglesia nos anuncia: El Señor viene a salvarnos. Y con este anuncio nos está recordando que el hombre no puede salvarse

a sí mismo y nos invita a no caer en la soberbia de pensar que no necesitamos a Dios.

Estos anuncios nos llevan a la pregunta que cada uno de nosotros nos tenemos que hacer durante el Adviento: ¿Cuál es la esperanza de mi vida? ¿Dónde espero encontrar la felicidad del corazón? Las personas tendemos a buscar la felicidad en cosas que nunca podrán saciar el deseo profundo de salvación que hay en nosotros. Seguramente todos lo habremos experimentado alguna vez que, cuando ya hemos conseguido lo que deseábamos, descubrimos que en nosotros comienzan a aflorar nuevos deseos, y es que las cosas nunca podrán saciar el hambre de felicidad que hay en el corazón del hombre. En Adviento, la Iglesia nos enseña también que solo en la apertura al Niño de Belén encontramos el camino de la verdadera Vida, porque únicamente si nos hacemos pequeños, pobres y humildes como Él, llegaremos a la verdadera paz del corazón.

Con mi bendición y afecto.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

María en el camino del Adviento
(*PALABRAS DE VIDA – 9 de diciembre 2018*)

Hace unos días hemos iniciado el Adviento. La Iglesia se sitúa en actitud de espera y acogida del Mesías que viene a salvarnos. En este camino que nos conduce a la Navidad, la celebración de la solemnidad de la Inmaculada Concepción de la Santísima Virgen nos invita a dirigir nuestra mirada a la Madre del Señor. A todos nosotros, que estamos sometidos a un ritmo de vida acelerado, con tantas cosas y tan urgentes que difícilmente podemos prestar atención a las cosas de Dios, María, que tuvo siempre su corazón centrado en Él, nos enseña a estar atentos a los signos de su presencia en el mundo. En este tiempo de Adviento Ella es para todos nosotros un modelo que nos ayuda a no dejarnos arrastrar por un estilo de vida que nos cierra el corazón a Dios.

Esta actitud la llevó a una disponibilidad total a la voluntad de Dios y a una obediencia sin reservas. Por ello, cuando le pidió que colaborara en la obra de la Redención de la humanidad, obedeció

desde la fe. Estamos ante una entrega libre de toda ambigüedad. Ella no se ha reservado nada para sí misma. Su obediencia ha sido un *sí* con todas las consecuencias. En ningún momento dudó de que esa opción era la mejor que hubiera podido hacer; jamás pensó que otra posible decisión habría sido mejor. Una vez le dijo al Señor: “Hágase en mí según tu palabra”, ya nunca miró hacia atrás: confiando en Dios se puso en sus manos mirando siempre hacia el futuro. Contemplando a la Madre del Señor en este tiempo de Adviento, descubrimos que nuestra generosidad para con Dios es pobre y llena de ambigüedades.

El hecho de que Ella haya dado un *sí* del que ya no se vuelve atrás, no significa que todo esté predeterminado. María pertenece a nuestro linaje necesitado de redención. Por ello, aunque no conoció el pecado, experimentó momentos de dificultad y pasó por la prueba del dolor. De hecho, cuando contemplamos su camino de fe descubrimos que tuvo que sufrir situaciones de las más duras que una persona puede sufrir durante su vida. Su *sí* la llevó a un auténtico abandono en las manos del Padre. Su camino de fe se convirtió en un camino de obediencia. La plenitud de la gracia de Dios la hizo capaz de vivir y sufrir, incluso los momentos de mayor oscuridad, al margen de todo pecado. En este tiempo de Adviento, la Madre del Señor nos enseña que la fuerza de la gracia nos ayuda a mantener la esperanza incluso en los momentos de más dificultad que se nos puedan presentar.

La plenitud de la gracia fructificó en María en una vida cristiana plenamente vivida. Cuando contemplamos su camino de fe, descubrimos una humildad tan grande que podemos pensar que en Ella no destaca nada. Este aparente “no destacar nada” no significa mediocridad, sino la armonía con la que supo integrar todas las dimensiones del Evangelio en su propia vida. En realidad, este “no destacar nada” significa que destaca la totalidad del Evangelio vivido con una plenitud y perfección absolutas. Por ello la devoción a la Virgen es fecunda en frutos de santidad para toda la Iglesia.

Que Madre del Señor nos acompañe en el camino hacia la Navidad.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

La misión del precursor *(PALABRAS DE VIDA – 16 de diciembre 2018)*

El texto evangélico del tercer domingo de Adviento nos presenta la figura de Juan Bautista, que es uno de los personajes fundamentales de este tiempo litúrgico. San Lucas en su evangelio nos resume la misión del Precursor en cuatro aspectos.

Juan Bautista ha sido enviado, en primer lugar, para anunciar la inminencia de la salvación: “toda carne verá la salvación de Dios” (Lc 3, 6). El elemento primero y fundamental de su misión como profeta no es predecir el futuro ni anunciar calamidades, sino proclamar la cercanía del Dios que viene a salvar a toda la humanidad. Ya en el momento del nacimiento su padre Zacarías había indicado en qué consistiría su misión: “Y a ti, niño, te llamarán profeta del Altísimo, porque irás delante del Señor a preparar sus caminos, anunciando a su pueblo la salvación por el perdón de sus pecados” (Lc 1, 76-77). Juan Bautista no era un profeta de desgracias, sino un enviado para anunciar una buena noticia. Todo lo demás es una consecuencia de esto.

La cercanía del Dios que salva es un juicio sobre el mal que hay en nuestro mundo y, por tanto, exige una conversión que si es auténtica debe manifestarse en una nueva vida. Esto le lleva a hacer una doble advertencia a sus oyentes: nadie puede hacerse ilusiones confiando en falsas seguridades y todos estamos llamados a dar frutos de conversión. El anuncio de la salvación no es para adormecer nuestra conciencia ni para que nos refugiamos en una falsa seguridad que justifica la mediocridad, sino para animarnos a que nos abramos a ese Dios desde la verdad de lo que vivimos.

Como profeta, Juan propone caminos concretos de conversión a todos aquellos que se acercan a él con el deseo de prepararse para acoger al Señor. En las respuestas que va dando a los distintos personajes que le preguntan qué han de hacer, vemos que el mayor impedimento para recibir a Cristo es la idolatría del poder o de las riquezas: a los soldados les pide que no utilicen la violencia para extorsionar ni aprovecharse de los demás; a los cobradores de impuestos, que no exijan más de lo establecido; y a la gente, que compartan los bienes con los que no tienen. Se trata de exigencias que ayudan a concretar en la vida la conversión a la que somos llamados en este tiempo de Adviento. También nosotros nos tendríamos que hacer

la misma pregunta que le hacían al Bautista quienes escuchaban su predicación: “¿Qué debemos hacer?” (Lc 3, 10).

Juan sabe que su misión no consiste en predicarse a sí mismo. Él está en función del que viene después, que es más fuerte y ante quien no se siente digno de “desatarle la correa de sus sandalias” (Lc 3, 16). Este testimonio de humildad nos indica que el Bautista no solo vivió su misión con la palabra, sino que la hizo vida como un servicio a alguien más grande que él. A pesar de que muchos pensaban que Juan era el mesías, constantemente repetía: “Yo no soy”. Este testimonio nos recuerda que en la Iglesia no estamos para anunciarnos a nosotros mismos, sino para que los hombres y mujeres conozcan y amen a Cristo. Este es el criterio al que nos hemos de someter quienes queremos dar testimonio de Cristo con nuestras palabras y nuestra vida.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Se ha revelado la bondad y el amor de Dios
(PALABRAS DE VIDA – 23 de diciembre 2018)

Con la alegría que nace de la fe celebramos un año más la fiesta de Navidad. En la Misa de la medianoche se nos anuncia este acontecimiento como un hecho gozoso: una luz ha brillado sobre la noche de este mundo; las puertas de la esperanza se han abierto a una humanidad que vivía con el horizonte cerrado. Navidad es Evangelio, es buena noticia para todos los hombres. Si, como dice San Agustín, evangelizar es anunciar a todos que Cristo ha venido a nuestro mundo, hoy queremos que esa buena noticia resuene en todas partes, especialmente en los corazones de aquellos que, humanamente hablando, no tienen ningún motivo para vivir en la esperanza.

Con Cristo ha venido la paz. San Lucas nos dice que Jesús nació en tiempos del emperador Augusto, quien consiguió pacificar el imperio y, por eso, se designó a sí mismo como “salvador”. Cristo fue anunciado por el ángel a los pastores como el verdadero Salvador: “Hoy os ha nacido un Salvador, el Mesías, el Señor” (Lc 2, 11). Esta es la gran alegría para todo el pueblo. El niño que ha nacido en un

establo, que no tiene poder humano, que ha entrado en nuestra historia en la más extrema pobreza, tan diferente en todo al emperador Augusto, es el Salvador, el que ha traído al mundo la verdadera paz.

La paz de Augusto, que parecía definitiva, era en el fondo frágil, como lo es la paz de las grandes potencias y de los poderosos. Una paz impuesta por la fuerza, por los ejércitos, por el poder, no es verdadera. La auténtica paz es obra de la justicia y fruto del amor, y sólo puede conseguirse si las personas somos renovadas en el fondo de nuestro corazón. Si nos encontramos con el Señor y nos dejamos transformar por Él, alcanzaremos la paz y trabajaremos sin miedo para que sea una realidad en nuestro mundo. El advenimiento de Cristo es el advenimiento de la paz.

Después del anuncio a los pastores, la legión de los ángeles canta: “Gloria a Dios en el cielo y en la tierra paz a los hombres que ama el Señor”. La gloria de Dios es la paz en la tierra y la paz glorifica a Dios. La celebración de la Navidad es una invitación a que nosotros los cristianos nos preguntemos si hemos conocido realmente a Cristo. Si somos instrumentos de su paz en nuestras familias, en nuestra sociedad, en la Iglesia..., estamos mostrando que lo hemos conocido y dando gloria a Dios.

En Jesús Dios se nos muestra en su verdadero ser. En la carta a Tito se nos anuncia: “Se ha manifestado la gracia de Dios, que trae la salvación para todos los hombres” (Tit 2, 11); “Se manifestó la bondad de Dios nuestro Salvador y su amor al hombre” (Tit 3, 4). En ese niño descubrimos la bondad de un Dios que no quiere imponerse en nuestros corazones por el camino del miedo, sino por el camino del amor. En un sermón del día de Navidad, un monje de la Edad Media comentaba así el signo del niño en pañales y acostado en el pesebre: “Temed al Señor de los ángeles, pero amadlo pequeño; temed a quien reina en el cielo, pero amadlo acostado en un pesebre”. El niño que nace en Belén es el Señor de los ángeles, es el Señor de la majestad, es quien reina en el cielo, pero sabe que si se manifestara únicamente en su poder, no lo amaríamos. Por eso se nos muestra pequeño, indefenso y pobre: para despertar en nosotros el amor a Él.

Feliz Navidad a todos.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

La Familia de Nazaret (PALABRAS DE VIDA – 30 de diciembre 2018)

El domingo que sigue a la solemnidad de la Navidad celebramos la fiesta de la Sagrada Familia de Nazaret. Estamos ante una celebración que es un canto a la humanidad del Hijo de Dios. Jesús nació en el seno de una familia humana. Fue acogido por su Madre y por San José que, cumpliendo fielmente esta misión colaboró también en actitud de obediencia de fe al designio de Dios sobre la humanidad. En el hogar de Nazaret Jesús creció en sabiduría y en gracia acompañado por María y por José, que fueron para Él unos auténticos educadores. Le ayudaron a progresar en los valores humanos; a estar siempre atento a las cosas de Dios y disponible a su voluntad; y a introducirse en la práctica de la religiosidad del pueblo de Israel mediante el cumplimiento fiel de las tradiciones religiosas, como vemos en el evangelio de este domingo, en el que se narra la peregrinación a Jerusalén para celebrar la pascua, cuando Jesús tenía doce años.

La misión de José consiste en cuidar y proteger al niño y a su Madre. Vivió esa misión con un verdadero espíritu paternal: en el momento de peligro huirán a Egipto y al regresar a su tierra se instalarán en Nazaret; cuando Jesús se quedó en el templo a los doce años, con María le busca angustiada; viviendo sencillamente, fue para Jesús un verdadero modelo en el trabajo y en el amor a la Virgen María que, como todo amor auténtico entre los esposos, era un signo del amor que Cristo tendría por la Iglesia; como hombre justo que era, le enseñó que el principio de toda justicia está en la obediencia a la voluntad de Dios como norma más importante de la vida. En la pobreza del hogar de Nazaret, Jesús aprendió de él que lo verdaderamente importante y lo que hace felices a las personas no son las riquezas ni los bienes materiales. En la obediencia filial y llena de afecto a su autoridad como a un auténtico padre humano, el Señor fue educándose en el sentido de la obediencia a Dios, una obediencia que no consiste en acatar a una autoridad que se impone desde fuera y por la fuerza, sino que nace del amor.

Aunque los textos evangélicos nos narran pocos acontecimientos del tiempo de la vida oculta, en lo que se refiere a la Madre del Señor nos dicen lo más esencial: meditaba y lo conservaba todo en el corazón. Ella vive todos los momentos de la infancia de su hijo (tanto los gozosos como aquellos en los que se anticipa el misterio de la cruz)

como acontecimientos de gracia. Es consciente de que Dios le habla en la historia que está viviendo con Jesús y también en todas sus acciones y palabras. Por lo que vive con una actitud contemplativa: descubriendo la gracia de Dios en todos los momentos y disponiéndose a vivir siempre en la obediencia de la fe.

Podemos decir que tanto María como José fueron auténticos referentes para Jesús porque le ayudaron a crecer humanamente, haciéndole ver lo que de verdad es importante en la vida. Pidamos a la Sagrada Familia que ayude a los padres a ser auténticos referentes en la educación de sus hijos, que les guíen para descubrir lo que es importante para ser verdaderamente felices; y que proteja a tantos jóvenes que en nuestro tiempo carecen de un hogar donde puedan crecer en sabiduría y en gracia ante Dios y los hombres.

Feliz año nuevo a todos.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Activitats
de l'Excm. i Rvdm. Mons. Enrique Benavent i Vidal,
bisbe de Tortosa

- 1.- Amposta, col·legi *Sagrada Família*: presideix la pregària inicial de l'Assemblea diocesana de la Renovació Carismàtica Catòlica.
Tortosa, *Casa d'Acollida*: participa en els diferents actes de la jornada dedicada a les persones sense sostre, organitzada per les germanes Paüles amb motiu de la Jornada Mundial dels Pobres.
Tortosa, residència diocesana d'ancians *Sant Miquel Arcàngel*: presideix la Missa exequial de Mn. José Adell Ortí.
Parròquia *Santa Bàrbara*, de Santa Bàrbara: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.
- 2.- Parròquia *Sant Joan Baptista*, d'Alcalà de Xivert: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.

- 3.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 4.- Parròquia *Santa Bàrbara*, de Tàrbena: presideix la solemne Eucaristia en la festa major d'aquesta població.
- 5.- Rep visites, despatxa assumptes en la cúria i es reuneix amb la Junta de Dotació i Previsió Social del Clergat.
- 6.- Arnes: amb els alumnes del seminari interdiocesà de Catalunya comparteix una diada d'esbarjo pel riu dels estrets.
Tortosa, temple del *Reial Monestir de la Puríssima Concepció Victòria*: presideix l'Eucaristia en el primer dia del Tridu a la Immaculada Concepció de Maria.
- 7.- Despatxa assumptes en la cúria.
- 8.- Tortosa, Catedral de *Santa Maria de l'Estrella*: presideix l'Eucaristia Pontifical en la solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria.
- 10.- Despatxa assumptes en la cúria.
Jesús, centre d'espiritualitat *Sant Enric d'Ossó*: presideix el recés d'Advent per al clergat diocesà.
- 11.- Despatxa assumptes en la cúria diocesana.
- 12.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
- 13.- Despatxa assumptes en la cúria.
Traiguera: es reuneix amb els preveres de l'arxiprestat *Els Ports-Maestrat*.
- 14.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Parròquia *l'Assumpció de Maria*, de Deltebre: presideix la celebració de l'Eucaristia i administra el sagrament de la confirmació a un grup de joves.
- 15.- Parròquia *Mare de Déu dels Dolors*, de Tortosa: presideix la pregària com a inici del Fòrum diocesà de pastoral juvenil.
Parròquia *l'Assumpció de Maria*, de Portell: en la festivitat de la Mare de Déu de l'Esperança, i dins dels actes de la visita pastoral, presideix la rogativa fins a l'ermita, la Missa estacional i el rés del Sant Rosari pels carrers del poble.
- 17.- Despatxa assumptes en la cúria.
Jesús, centre d'espiritualitat *Sant Enric d'Ossó*: es reuneix amb els preveres de l'arxiprestat *Baix Ebre*.
- 18.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.

- 20.- Tortosa: visita a la Casa d'Acollida.
- 21.- Despatxa assumptes en la cúria i celebra la tradicional recepció amb motiu de les festes nadalenques. Rep a l'Excm. Ajuntament de Tortosa; al capítol catedralici; al clergat; al personal de la cúria diocesana; a representants de les diferents congregacions religioses; a responsables i membres de delegacions, moviments i associacions diocesanes; al Cort d'Honor de la Mare de Déu de la Cinta; Reial Arxiconfraria; i a altres feligresos.
Tortosa, Edifici Seminari: celebració nadalenca amb els claustre de professors del col·legi diocesà *Sagrada Família*.
- 22.- Castelló de la Plana: visita els preveres diocesans jubilats que resideixen en aquesta població.
- 23.- Parròquia *Sant Miquel*, de Deltebre: presideix l'Eucaristia parroquial amb els xiquets de la catequesi.
- 24.- Tortosa, residència diocesana d'ancians *Sant Miquel Arcàngel*: presideix l'Eucaristia i es reuneix amb els preveres residents.
- 25.- Parròquia *Mare de Déu dels Dolors*, de Tortosa: a les 00.00h. presideix la celebració de la Missa del Gall.
Tortosa, Catedral de *Santa Maria de l'Estrella*: presideix la solemne Eucaristia del dia de Nadal.
- 26.- Parròquia *la Purificació de Maria*, de l'Ametlla de Mar: presideix la Missa exequial del Rev. Antonio Borràs Belmonte, rector de la parròquia
- 27.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
Tortosa, catedral de *Santa Maria de l'Estrella*: presideix la Missa exequial del Rev. Joaquim Blanc i Bahima.
- 28.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.
- 29.- Visita a un capellà hospitalitzat.
- 30.- Parròquia *la Purificació de Maria*, de l'Ametlla de Mar: presideix l'Eucaristia.
Tortosa, Catedral de *Santa Maria de l'Estrella*: presideix l'Eucaristia en la festa de la Sagrada Família. A continuació, es celebra el tradicional refrigeri en el *Patronat Escolar i Obrer de la Sagrada Família*.
- 31.- Parròquia *Sant Antoni de Pàdua*, de Roquetes: presideix la Missa exequial del Sr. Tomàs Mor, pare de Mn. Tomàs Mor Puig.

Secretaria General

Renúncia i Nomenaments

Novembre - Desembre 2018

El Sr. Bisbe. Mons. Enrique Benavent Vidal,
en la data que s'especifica, ha pres les següents decisions

Dia 29 de novembre,

Acceptació de la renúncia presentada per MONS. JOSEP Mª TOMÀS I PRATS als càrrecs de:

- Delegat Diocesà per al Patrimoni Artístic i Cultural
- Director de la Residència Sacerdotal
- Pel que fa al càrrec de canonge de la SECB, de Tortosa, pot considerar-se "*Canonge emèrit*". Per tant, conservarà els drets previstos per als canonges emèrits, segons l'art. 19 dels Estatus del Capítol de Canonges, de la Seu tortosina

Dia 3 de desembre,

- Nomenament al REV. JOAQUÍN ITURAT GARCÍA, per al càrrec de:
 - Delegat Diocesà per al Patrimoni Artístic i Cultural
- Nomenament al REV. JORDI CENTELLES LLOP, per als càrrecs de:
 - Director de la Residència Sacerdotal "*Sant Miquel Arcàngel*"
 - Membre del Patronat de la Fundació "*Residència d'Ancians Sant Miquel Arcàngel*", de Tortosa (art. 6è de la Fundació)

Dia 13 de desembre,

- Nomenament al REV. FERNANDO PUÉRTOLAS ALCAINA, per al càrrec de

- Vicari de la parròquia *Sant Bartomeu, apòstol*, d'Herbés, amb el vist i plau del Sr Arquebisbe de Saragossa, arxidiòcesi a la que pertany el prevere.

Francisco García Monforte
Secretari General

Crònica Diocesana

Visita d'obra al retaule barroc de Santa Anna de la catedral de Tortosa al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (Valldoreix)

El dia 11 de desembre de 2018, el Degà President del Capítol Catedralici, José-Luis Arín, acompanyat de l'Ecònom del Bisbat Mossèn Víctor Manuel Cardona i del Canonge Arxiver Josep Alanyà, vàrem fer visita d'obra en nom propi i en representació del Capítol Catedralici i del Bisbat de Tortosa al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, amb seu a Valldoreix (Sant Cugat del Vallès), per veure en quin estat es troben els treballs de consolidació i restauració del retaule barroc de Santa Anna, antic de Sant Ruf, obra dels Espinalt, i fer-ne el seguiment.

Vam ser rebuts i atesos per Josep Paret, el tècnic responsable de la restauració d'escultura en fusta, en absència de la directora del centre Àngels Solé. Paret va presentar els tècnics restauradors, homes i dones, entre els quals Voravit Roonthiva, que n'havia fet el desmuntatge; va explicar quin era el procés endegat; i va presentar el resultat brillant de les peces ja restaurades mostrant ja la bellesa de l'escultura, la riquesa dels colors i daurats i la potència de la seva arquitectura barroca. Cal destacar, ja restaurada, la calaixera per a ornaments litúrgics que hi havia amagada sota el retaule, un moble

de fusta de pi melis en el seu color, del segle XVI/XVII, procedent de l'antiga sagristia de la catedral.

En principi està previst que una part del retaule pugui tornar a la catedral durant el mes de febrer de 2019, on seran exposats els seus elements restaurats per al gaudi dels tortosins a l'espera de la reconstrucció total.

En una visita i trobada molt amables, Josep Paret va acompanyar-nos per totes les sales destinades a la restauració d'escultura en fusta, en pedra, pintura, arqueologia i documentació en paper i pergami. Va quedar patent l'alt nivell tècnic dels professionals que hi treballen, visible en els magnífics resultats de les obres artístiques restaurades. El nostre retaule està en les millors mans. *Mn. Josep Alanyà, canonge arxiver.*

Celebració de la festa de la Sagrada Família. Catedral de Santa Maria.

El divendres, 28 de desembre, s'inicià a la catedral el Triduum en honor de la Sagrada Família. Els actes organitzats amb motiu d'aquesta celebració foren a càrrec de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família, del Patronat Escolar Obrer de la Sagrada Família i de la Delegació Diocesana de Família i Vida. Els dies 28 i 29, tingué lloc a les 17'30 h. el rès del Rosari per les famílies i a les 18 h. l'Eucaristia, celebrada el primer dia per Mn. Josep Ma Membrado, rector de la parròquia del Sant Crist de la Catedral i el segon dia per Mn. José Luís Arín, Vicari General. El dia 30, diumenge, a les 12 h. Missa Estacional a l'altar major de la catedral, presidida pel Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent Vidal i concelebrada per Mn. Pascual Centelles i Mn. Rafel Prades, qui dirigí tots els cants de la celebració, acompanyat de l'orgue a càrrec de Mn. Isaïes Riba.

Quan pensem en la Sagrada Família de Natzaret, sabem que és una família oberta a la voluntat de Déu. Va viure diferents circumstàncies: el moment en què Maria esperava un fill, el naixement, la fugida a Egipte, la trobada al Temple assegut entre els mestres de la Llei... És la història d'una família que viu oberta a Déu i en cada esdeveniment va complint la seua voluntat. Una família que no està tancada en els seus problemes, sinó que viu moments d'alegria i dificultats, obeint sempre la Paraula de Déu i fent la seua voluntat.

Quantes vegades la vida de les nostres famílies es viu al marge de Déu, vivint les dificultats i alegries tancades en elles mateixes, sense preguntar-se quina és la voluntat del Senyor sobre elles. En canvi la primera preocupació de la família de Natzaret és complir la voluntat de Déu. En la Sagrada Família els vincles espirituals són més forts que els vincles de la carn. No és una família d'interessos materials, sinó que és una família que viu una aventura de la fe en la missió que Déu els ha confiat. És una comunitat de fills de Déu en la que tots s'hi senten fills. A Maria i Josep els uneix una missió en la qual es fa més fort el seu amor. La d'acollir el Fill de Déu, educar-lo, acompanyar-lo, ajudar-lo a créixer segons la religiositat del poble d'Israel.

Què és el més important en les nostres famílies? Quantes vegades són els interessos, abans del que ha de ser una família. Però mai els vincles espirituals afebleixen els vincles de la sang. La Família de Natzaret ens dóna un exemple dels seus valors.

Com tots els anys ens vam traslladar a l'Espai Patronat per compartir un pisolabis i una estona de conversa i amistat. Donem gràcies a Déu per la celebració i que l'exemple de la Sagrada Família ens esperone a totes les famílies a perseverar en la fe. Que les nostres famílies esdevinguin comunitats de vida, d'amor i de reconciliació i que siguin llocs de comunió i de pregària. *Maria Joana Querol Beltrán*

L'Hospitalitat de la “Mare de Déu de Lourdes” celebra l'Eucaristia juntament amb els residents. Residència Diocesana “Sant Miquel, Arcàngel”

El dissabte, 15 de desembre, a les 5 de la tarda, l'Hospitalitat de Lourdes celebrà l'Eucaristia a la Residència Diocesana “Sant Miquel” juntament amb els residents. És una trobada de pregària i de festa dins del temps d'Advent, com a preparació del Nadal. Van participar-hi el Sr. Francisco Gisbert, president de l'Hospitalitat, juntament amb altres membres i col·laboradors de la nostra diòcesi. I dintre dels col·laboradors cal destacar la presència d'un grup de joves que tant ajuden al llarg dels dies de la peregrinació a Lourdes i en tots els actes que l'Hospitalitat organitza durant l'any. Un petit grup acompanyà amb guitarres els cants de l'Eucaristia. Presidia la celebració el Rev. Jordi Centelles Llop, consiliari de l'Hospitalitat i

membre de la Junta de la Fundació “Residència Diocesana d’Ancians Sant Miquel”

Va ser una celebració participada molt vivament per tots. Cants, lectures, pregàries, etc. El cant “*Amb les mans obertes*”, de l’ofertori, expressava el significat de la celebració. La Mare de Déu és una vivència profunda en el cor dels membres de l’Hospitalitat. Els malalts són els qui li donen sentit. Per això es trobaven allí com a família. Una família que va caminant i reflexionant al llarg de la seua vida. La felicitat pròpia cal que sigui, també, la dels altres, és a dir, en aquest cas, la del residents. Així ho van testificar al moment de les pregàries.

Al final, en una sala apart, tots vam compartir uns dolços nadalencs i begudes. Quina manera més bonica d’acompanyar els nostres ancians, compartint l’Eucaristia i la petita festa de després! Una bona obra amarada de caritat envers els vellets, els malalts i els més desvalguts. *Maria Joana Querol Beltrán*

Recull de notícies publicades en el Setmanari “Vida diocesana”

Mes de desembre de 2018

Trobada de mestres i professors de religió.

El passat dissabte 27 d’octubre una cinquantena de mestres i professors de religió es van trobar a Tortosa per celebrar la Trobada d’inici de curs. La jornada va començar amb les paraules del Bisbe Enrique Benavent. Unes paraules que van descriure la situació social que estem vivint, així com també els principals neguits que hi ha en el tema de la classe de religió en aquests moments.

Després de la pregària, la pedagoga Carmina Mas va impartir la formació, que en aquest cas anava sobre el silenci dintre de la pedagogia de la classe de religió. Per mitjà de varies dinàmiques, la formadora va mostrar als mestres i professors com introduir el valor del silenci a l’aula, com relacionar el silenci en els moments més importants de la Bíblia i com Déu va parlant enmig del silenci. Les diferents dinàmiques anaven acompanyades dels corresponents textos bíblics i d’activitats que es podien realitzar en futures classes de Religió.

Aquestes trobades també serveix per dialogar sobre els temes que més preocupen als docents, així com també poder resoldre dubtes. La darrera part de la jornada va estar dedicada a aquests temes.
Mn. Tomàs Mor

Las fiestas extraordinarias de San Marcos, en Olocau del Rey.

Como cada cuatro años, y desde 1759, el municipio de Olocau del Rey, situado en el extremo norte de la provincia de Castellón, celebra sus fiestas extraordinarias en honor a San Marcos. Son días cargados de actos que dan comienzo con la subida del Santo desde su Ermitorio hasta el municipio, donde es recibido por San Blas y por La Virgen de La Naranja. Es un acto cargado de simbolismo y emoción, donde 2 niños recitan de viva voz unos antiguos versos de Bienvenida en Honor al “Glorioso San Marcos”.

Pese al mal tiempo, este año 2018, el obispo de Tortosa, monseñor Enrique Benavent, participó en los actos programados y celebró la Eucaristía en honor al Santo Patrón. Pasados nueve días y habiendo sido despedido por su pueblo, San Marcos vuelve en procesión a su lugar de residencia, el grandioso y querido Ermitorio de San Marcos. Allí permanecerá hasta dentro de cuatro años, como marca la antigua tradición. *Turismo de Olocau del Rey*

Unas horas con los internos de Mas d’Enric.

El domingo 4 de noviembre el Señor Obispo de Tortosa, Enrique Benavent, visitó el Centro Penitenciario de Mas d’Enric, en el Catllar, donde hay un buen número de hombres de la zona de Tortosa y también alguna mujer.

El capellán del centro, Agustí Ayet, presentó al Señor Obispo y comenzamos ya la preparación inmediata de la Eucaristía. Este domingo se destacó de modo especial el momento de acción de gracias posterior a la comunión. Habíamos preparado unos motivos de acción de gracias referentes a las dificultades y esperanzas de los internos e internas. Los fueron leyendo uno a uno, y mostraron a la asamblea los dibujos que ilustraban las peticiones. Después los iban depositando junto al Jesús crucificado que siempre preside la celebración.

La homilía del señor Obispo fue muy pedagógica: sencilla, concreta, inteligible. Apoyándose en el evangelio del día, trató de hacerles entender que a Jesús no le importaban las leyes y preceptos.

Jesús insiste en el amor a Dios “con toda tu mente, con todo tu corazón, con todas tus fuerzas”, con tu ser entero. Y añade un segundo: “Amar al prójimo como a ti mismo”. Los internos escuchaban con atención y hasta algunos aplaudieron al final.

Todos agradecemos esta visita. Vale la pena venir, aunque es bastante la distancia y el tiempo que se emplea, para dar un poco de alegría a estas personas que nos esperan siempre como “algo especial” y agradecen repetidas veces que les demos nuestro tiempo y nuestra amistad incondicional. También porque sabemos que necesitan la ayuda de Dios en estos momentos de su vida. Somos para ellos una conexión con “el mundo de fuera”. Les damos un “trocito” de esa otra vida que les queda vedada. Y quién sabe si con esto logramos que se sientan un poco más como todos. Como los demás. *Agustí Adell*

Reliquias de Santa Margarita María de Alacoque, en Amposta.

El lunes día 5 de noviembre, tuvimos el honor de recibir en el monasterio de las carmelitas descalzas de Amposta las reliquias de Santa Margarita María de Alacoque. Procedentes de Tarragona, estaban depositadas, bien protegidas, en una urna de cristal. La urna contiene un hueso y una parte del cerebro incorrupto.

Unas religiosas de las Siervas entraron a manos la urna y la depositaron en una mesa delante del altar. Un sacerdote de los “Siervos” presidió la Eucaristía. Éramos unas sesenta personas, entre las que estábamos un grupo de la Adoración Nocturna de la diócesis de Tortosa. Al terminar la misa hicimos una hora santa, en que primero explicamos la biografía y mensaje que nos ha dado Santa Margarita. Luego rezamos las vísperas y el santo Rosario, y se dio la bendición con el Santísimo. Los encargados de llevar las reliquias nos dieron algunas estampas y folletos.

Fue un momento para renovar nuestra devoción a Jesucristo, repararle de las ofensas y recibir los efectos de su redención. Esperamos que se renueve la consagración al Sagrado Corazón de Jesús. *Mn. Antonio Bordás, director espiritual.*

Trobada interdiocesana de delegats a Barcelona.

El dimarts dia 13 de novembre les delegacions de missions de les diòcesis amb seu a Catalunya es van reunir a Barcelona, al seminari interdiocesà. Després d'un matí de feina es van prendre decisions de

com es treballarà el mes extraordinari missioner del mes d'octubre de 2019.

També és van estudiar aspectes relacionats amb el proper consell general a Madrid i propostes i diverses activitats on les delegacions de Catalunya ens faran presents. Cada delegació té la seva realitat i treballa en el seu bisbat, però totes juntes ens ajudem i treballem en equip per donar a conèixer la missió i fer-ne una bona sensibilització. *Delegació Diocesana de Missions*

Presentació literària de “La noche más luminosa de Tortosa”.

La Cort d'Honor de la Mare de Déu de la Cinta va presentar el 16 d'octubre l'obra literària interactiva “*La noche más luminosa de Tortosa*”. L'autora és Cristina Martínez, germana de la Companyia de Santa Teresa de Jesús. La presentació es va fer al saló d'actes de l'Espai Patronat.

La Presidenta de la Cort d'Honor, Pepi Borràs, donà lectura al projecte “*Compartim lectura entre escoles*” i comentà que en els Estatuts apareix el deure de desenvolupar tots els actes espirituals i artístics que es relacionen amb l'amor a la Mare de Déu de la Cinta. Aquest projecte engloba els centres educatius de Tortosa, pobles del municipi, Roquetes i els centres d'educació especial “Sant Jordi” i “Verge de la Cinta”. La finalitat és fomentar la lectura, amb l'objectiu de conèixer l'entorn i apropar els xiquets i adolescents a la cultura i tradicions de la ciutat, ja que va adreçat als alumnes de cinquè i sisè de Primària i de primer i segon d'ESO.

La germana Cristina digué que el llibret que es presentava era a conseqüència d'una indicació del Sr. Jaume Grego, qui fou fa anys Primer Majordom de l'Arxiconfraria. A títol personal, apuntava que “aquesta obra m'ha apropiat més a la Mare de Déu de la Cinta i ha estat una bona oportunitat per conèixer millor la seua història”. Explicà també que el títol “*La noche más luminosa de Tortosa*” va posar-lo “perquè la Cinta i Tortosa van de la mà” i perquè “el tema de la nit és molt utilitzat en literatura i malgrat que per una part dóna un sentit de por, també la nit té un sentit positiu”. La germana Cristina va fer un petit comentari dels dibuixos que il·lustren el llibre, però especialment de la darrera fotografia de la Mare de Déu de la Cinta feta en marbre de Carrara per l'artista Marco Augusto Dueñas. *Maria Joana Querol*

Tarraconense

La família, font de diàleg

Com a fruit del recent Sínode de Joves, el Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ - delegats de pastoral de joventut de les diòcesis amb seu a Catalunya i Mallorca) elabora cada mes un article per desgranar i comprendre millor el missatge que el Sínode vol adreçar a tota l'Església. Aquest mes tracta sobre la família.

Aquest Nadal està circulant un anunci de la coneguda marca Ikea on apareix un retrat de la família actual. En el marc d'un concurs televisiu entre famílies tots responen preguntes al llarg del típic dinar de Nadal. Les primeres preguntes són molt fàcils pels participants, les responien de cop, gairebé sense ni pensar, anaven sobre noves tecnologies, xarxes socials, famosos de la tele... Però de cop i volta, la temàtica canvia a preguntes personals de dins la mateixa família com: quin és el llibre preferit del teu fill? Què va estudiar la iaia Antònia? Quin somni li queda per complir a la teva esposa? Aquí el silenci es fa llarg, i no saben què respondre!

És una imatge encertada de la nostra societat! Com els joves hem perdut l'interès en conèixer més sobre les persones que estimem i que formen la nostra família! Com preferim entretenir-nos i passar-ho bé amb les tecnologies a realment buscar conèixer en profunditat els altres. Establir relacions intergeneracionals es fa més difícil, perquè no són iguals a nosaltres, potser no tenen un llenguatge tan "cool" com el nostre, i no estan al dia de les últimes tendències de moda o tecnològiques, però sens dubte el seu coneixement de la vida és més gran que no pas el d'un jove. Els anys omplen la vida de coneixement. És un enriquiment saber la pròpia història d'aquells que ens envolten, que al final és la nostra pròpia història familiar, conèixer les arrels, i crear un clima de major confiança. És una forma concreta d'estimar la pròpia família, valorar-la i donar-ne gràcies.

Dins aquest diàleg en la família, un tema a parlar també és el de les creences. Tradicionalment la família ha sigut un mitjà on es transmetia la fe, de pares a fills, de generació en generació mitjançant les llargues converses, els ensenyaments, el testimoni, la importància de creure en Déu i un comportament adequat i coherent. La

família ha sigut per a molts la primera llar on s'ha viscut la fe. És un do rebut també tan gran, com el de la vida, i per això cal sobretot en aquestes dates de Nadal, gaudir i donar gràcies per la pròpia família.

Pelegrinatge de Taizé a Madrid

El dia 1 de gener de 2019 va tenir lloc la clausura del Pelegrinatge de confiança de Taizé a Madrid amb l'Eucaristia a les parròquies acollidores, amb els joves que hi participaven els matins i les famílies i responsables dels diversos llocs d'acollida, i van començar els viatges de retorn als diversos llocs europeus sobretot, i d'altres llocs del món d'on provenien els prop de 20.000 joves assistents.

Hi van estar des del dia 28 de desembre, amb pregària diària al matí, tallers de reflexió al matí i tarda, i al vespre a la Fira de Madrid, la pregària de tots junts amb el ple de la Comunitat de Germans de Taizé i el seu Prior el Gà. Alois, amb altres cristians acollidors o invitats.

Dies de recerca, acollida, reflexió, silenci, pregària i fraternitat, amb el gran lema de l'hospitalitat. Els uns i els altres quan ens acollim fraternalment fem néixer la comunió que Crist ha vingut a crear en la humanitat. Pelegrinatge d'esperança i de compromís, important en aquest moment de tancament i individualisme d'Europa.

La comunitat de Taizé té actualment uns vuitanta membres germans, amb una vintena de novicis en formació provinents de tot el món. Han estat invitats i acollits pel Cardenal Carlos Osoro i l'Arxidiòcesi de Madrid. Hi han participat centenars de joves de les nostres terres la majoria agrupats pel Secretariat Interdiocesà de Jovenut. Hi ha estat present Mons. Joan-Enric Vives que acompanyava el grup d'Urgell i per indisposició no hi va poder ser Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona. Tots destaquen la joia viscuda en l'acolliment, els tallers i la pregària d'aquests dies, i com els esperona el testimoniatge de la Comunitat de Taizé.

Diumenge dia 30 en presència del Cardenal Ricardo Blázquez, President de la Conferència Episcopal Espanyola i d'un bon grup de bisbes, el Prior Germà Alois va fer públic que el properencontre europeu tindrà lloc a Wroclaw, a Polònia, el desembre de 2019.

Noticiari i comunicats

Diplomatari de la catedral de Tortosa Episcopats de Ponç de Torrella (1212-1254) i Bernat d'Olivella (1254-1272)

Presentació

*M. I. Josep Alanyà i Roig
Canonge arxiver*

El 30 de novembre de 2018, festa de l'apòstol sant Andreu, ha estat presentat el tercer dels diplomataris de la catedral de Tortosa al Palau Episcopal. En absència del Senyor Bisbe, ha presidit l'acte l'Il·lm. Sr. Degà President del Capítol i Vicari General del bisbat de Tortosa, José-Luis Arín, i han intervingut el Dr. Josep Maria Sans Travé, en nom i representació de la Fundació Noguera; el M. I. Canonge arxiver, Josep Alanyà; i el Dr. Antoni Virgili, coordinador de l'obra. Entre els assistents, interessats pel fons documental de la nostra seu, hi havia una representació de les autoritats municipals, presidida per l'alcaldesa Meritxell Roigé, alguns canonges i rectors de la ciutat, alguns alcaldes de la comarca i professionals de la premsa escrita i dels mitjans audiovisuals.

Després de dos anys llargs de treball intensiu, precís i eficaç, d'un prestigiós equip d'experts, ha vist la llum el *Diplomatari de la catedral de Tortosa*, tercer en la sèrie dels publicats, que recull els pergamins redactats durant els pontificats de Ponç de Torrella (1212-1254) i Bernat d'Olivella (1254-1272). En el primer pontificat abraça el temps de la derrota de Pere I a Muret i el dol i fracàs dels occitans residents a la diòcesi en contacte amb els càtars; també el temps de l'acompanyament polític, militar i pastoral del rei Jaume I i de les seves hosts en l'avançada conqueridora de la zona valenciana de la diòcesi assegurant-ne els nous límits, per la qual cosa Ponç de Torrella no deixà el rei fins a la caiguda de València.

Bernat d'Olivella fou, pel temps que va viure, el bisbe de les concòrdies i pactes en el recobriment de la meitat dels delmes del bisbat amb el monarca; de la cessió al monestir de Benifassà dels drets sobre molins, forns i delmes dels llocs que estaven per poblar; del repartiment de drets i béns amb el Capítol dels castells i viles

de Miravet, Albalat i Cabanes, Almassora i el Mas de Na Cambrils per al bisbe, i de la baronia de Cabacés, la Granadella i els Molins del Comte per al Capítol; fou el bisbe dels funerals de Jaume I a València i de la coronació de Pere II i la reina Constança a Saragossa. Home de confiança del Conqueridor, fou lloctinent general a Aragó i Catalunya. Promogut a la metropolitana de Tarragona, fou l'impulsor de la façana de la catedral, assistí espiritualment el rei Pere II en el moment de la seva mort i l'absolgué de l'excomunió a què era sotmès pels fets de Sicília.

Aquest és el tercer volum que, dins la Col·lecció Diplomataris de la Fundació Noguera de Barcelona, surt al camí que han obert els dos volums diplomataris anteriors, publicats respectivament els anys 1997 i 2001. Tots tres volums revelen la competència doctoral i el coneixement exhaustiu que el Dr. Antoni Virgili posseeix del nostre Arxiu, dels continguts materials i formals de les seccions diverses del fons documental del Capítol, això és dels pergamins, dels índexs antics i moderns, on són inventariats i descrits, i dels cartorals, on els més importants d'ells van transcrits.

El Diplomatarí primer correspon als pontificats de Bernat Tort, arquebisbe de Tarragona i bisbe interí de Tortosa (1148-1151), acabada de conquerir la Ciutat als sarraïns; Gaufred d'Avinyó (1151-1165), primer bisbe titular, que tingué la seu a la mesquita islàmica consagrada catedral, abans seu visigòtica de l'Església de Tortosa; i Ponç de Monells (1165-1193), el bisbe de la construcció de la catedral romànica i de la naixença de la tradició de la Santa Cinta, premi celestial a la conclusió d'aquella obra magnífica executada en vint anys.

El Diplomatarí segon recull els instruments redactats durant el pontificat de Gombau de Santa Oliva (1193-1212), el bisbe que amb el Capítol permutà uns immobles de Lleida pels Molins del Comte amb el rei Alfons el Cast; sabé sortejar els conflictes de l'orde del Temple, senyor de la Ciutat; i eximir l'Església de Tortosa i els seus béns de la jurisdicció civil; el bisbe que culminà amb determinació el conflicte amb l'arquebisbat de Tarragona i amb el bisbat de Saragossa pels límits diocesans i preparà amb la seva acció reivindicativa la recuperació històrica efectiva de la diòcesi *secundum antiquos limites* des de Maials a Almenara.

Després de quinze anys de parèntesi, el Dr. Antoni Virgili, a cura del qual es fa l'edició del present Diplomatarí, veu aconseguit feliçment el repte que anunciava en el segon volum del Diplomatarí de

conèixer les escriptures emeses durant el període de les grans conquestes de Jaume I, que coincideix amb l'annexió de les terres meridionals del bisbat de Tortosa. La recerca ha estat certament atractiva i, pels seus resultats, exitosa.

Sembla ahir mateix que el Dr. Virgili i jo ens vàiem a l'Arxiu Capitular, novament restaurat i posat al dia, per obrir formalment el projecte i iniciar la complexa recerca de documents i que en sessió capitular ordinària obtenia del Capítol Catedralici la llicència preceptiva per obrir els calaixos de l'Arxiu i manipular pergamins i més pergamins. L'objectiu era datar-los, ubicar-los cronològicament, descriure'ls, transcriure'ls, digitalitzar-los i fer-ne l'edició crítica. Comptàvem des del principi amb l'equip tècnic competent d'historiadors, diplomàtics i filòlegs; amb la Fundació Noguera, finançadora del projecte i de l'edició del Diplomatarium, i amb el Dr. Josep Maria Sans, bon amic, director de publicacions, principal impulsor del projecte i de l'obra, a qui agraïm, com a la Fundació, la generositat dels recursos tan encertadament esmerçats.

El temps s'ha escolat veloç prenyat de fruits saborosos i diversos. Setmana rere setmana, amb algun curt parèntesi, el Dr. Antoni Virgili venia a l'Arxiu Capitular acompanyat del Dr. Josep Maria Escolà, Manel Pica i Montserrat Rovira i en sessió de matí i tarda, en aquesta llarga convivència de treball i amistat, hem compartit certes i dubtes històrics, diplomàtics i filològics, sorgits davant els pergamins que llegíem i analitzàvem amb gran cura i amb no menys paciència quan la lletra era borrosa, mig esborrada o complicada. La nostra col·laboració estreta, a la qual s'afegia, quan podia, l'historiador Joan-Hilari Muñoz, ha estat una experiència humana plenament satisfactòria.

L'estat defectuós o brut d'alguns pergamins va exigir la seva reparació tècnica possible i necessària, amb la qual no solament hem obtingut la millor conservació, lectura i interpretació dels pergamins que es publiquen en aquest Diplomatarium, sinó també d'altres pergamins del nostre Arxiu, entre els quals destaquem la butlla de les Noves Constitucions de la Seu i Canònica de Tortosa de Benet XIII i el fragment del rotlle de la Torà del segle XV, que havia servit de coberta d'un protocol notarial.

El valor i l'interès que tenen els documents publicats en el present Diplomatarium apunten molt més enllà de la catedral de Tortosa, del Bisbe i del Capítol, els seus emissors i receptors, perquè recullen persones i fets, decisions i beneficis, compromisos i donacions que,

en un món medieval de Cristiandat, mostren la més estreta implicació de l'Església i de la societat en uns fets històrics comuns.

En la nostra condició de canonge arxiver volem agrair de tot cor el valuós servei que, amb esforç sacrificat i constant, el Dr. Antoni Virgili i el seu equip han prestat al nostre Arxiu Capitular en la identificació i recol·locació de documents, en el regest, la descripció i la transcripció de les 566 unitats documentals, en la precisa ordenació cronològica pròpia i la correlativa amb els dos Diplomataris anteriors, en l'aparat crític que acompanya cada unitat i els índexs onomàstic i toponímic que tanquen l'obra. És un treball minuciós i ingent, seriós i rigorós, que ha donat com a resultat aquest tercer volum del *Diplomatarium de la catedral de Tortosa* de l'amic historiador Antoni Virgili.

Els estudiosos de la història trobaran en aquest volum, con l'han trobat en els dos anteriors, una feina ben feta que els ha de facilitar la lectura i la comprensió dels documents llatins i la recerca històrica sobre l'Església i la societat, la ciutat de Tortosa i la seva diòcesi en el segle XIII. Fou aquesta una època clau en la recuperació dels nous territoris episcopals més enllà del riu Sénia guanyats pel rei Jaume en l'avenç militar vers la ciutat de València. És la zona valenciana, avui retallada, del bisbat tortosí.

Aquí, però, no acaba la labor fecunda iniciada pel Dr. Antoni Virgili i el seu equip. Als calaixos de l'armari antic de l'Arxiu dormen encara molts altres pergamins que, en la manipulació dels publicats ara, han passat per les seves mans. Esperen qui els ressusciti. Nosaltres, el Capítol i el canonge arxiver, els brindem a les mans que sabem curoses, al cap organitzat i metòdic, a l'historiador amic que coneix i estima el nostre Arxiu com estima i coneix la història medieval. Ara no ho diu l'amic Virgili, ho diem nosaltres: "conèixer les escriptures [que encara dormen] constitueix un bon atractiu per a la recerca, i també un repte".

Necrològiques

Rev. Antonio Bordás Belmonte, pvré
24-12-2018

El dia 24 de desembre de 2018 moria sobtadament el Rev. Antonio Bordás Belmonte a l'Ametlla de Mar. Era rector de la parròquia de la *Purificació de Maria*, d'aquesta població, des de l'any 2010. Tenia 69 anys.

Mn. Antonio havia nascut el 15 de febrer de 1949 a Villafranca del Cid (Castelló). Eren els seus pares Miguel Bordás Monterde i Ángeles Belmonte Prats. Molt aviat sentí la vocació al sacerdoci, i, com molts joves de les terres de la comarca dels Ports, ingressà al Seminari Diocesà de Tortosa, on cursà els estudis eclesiàstics de humanitats, filosofia i teologia, Ordenat prevere pel bisbe Mons. Ricardo Mª Carles Gordó el dia 17 de juny de 1973, en la catedral tortosina, començà immediatament els serveis ministerials que li van ser confiats.

El primer servei va ser l'exercici de la diaconia en la parròquia de l'Ametlla de Mar (1972-1973) continuant, ja com a prevere, amb el càrrec de prefecte i professor del Seminari Menor Diocesà (1973-1980) El segon, el de Rector de tres parròquies del nord del bisbat (1980-1983): la Bisbal de Falset i Margalef (Priorat) i la Palma d'Ebre (Ribera d'Ebre)

Els dos anys següents (1983-1985) van ser anys d'estudis superiors a la Universitat Pontifícia Gregoriana de Roma, on va obtenir la graduació de llicenciat en Teologia. Més tard completaria els estudis teològics, amb la graduació de Doctor, a la Facultat de Teologia de Catalunya, a Barcelona.

Seguint el seu currículum al nostre bisbat, trobem una sèrie variada de parròquies a les que va servir: Al Baix Ebre, com a Rector: Xerta i Paüls (1985-1996). A la Terra Alta, Batea (1996-2005) i, com administrador parroquial, Corbera d'Ebre (1997-2005) i Caseres (1998-2005). A la Comarca del Montsià, com a Rector, les parròquies de Sant Jaume d'Enveja i els Muntells (2005-2010). Finalment, com a Rector, serví les parròquies de l'Ametlla de Mar (Baix Ebre, 2010-2018) i la de Masriudoms (Baix Camp, 2017-2018)

En el moment de la seva mort, Mn. Antonio era membre del Consell del Presbiteri, Consiliari de l'Adoració Nocturna Espanyola, Director Nacional de la Unió Apostòlica del Clergat de Espanya i Responsable de la Comissió diocesana de turisme.

La vida de Mn. Antonio ha estat una vida entregada a l'Església i a tots els fidels a qui va servir. La Missa Exequial es celebrà al matí del dia 26 de desembre a la parròquia de la *Purificació de Maria*, de l'Ametlla de Mar; una celebració presidida pel Sr. Bisbe diocesà, Mons. Enrique Benavent Vidal, concelebrada per un grup molt nombros de preveres diocesans i extradiocesans, servida per dos diaques permanents i per seminaristes. Com a familiar directe, estigué present la seva germana Lluïsa; com autoritats, l'Alcalde i regidors de l'Ajuntament. El temple era ple de gom a gom. La música d'orgue i els cants "*Doneu-li, Senyor, el repòs etern*", "*El Senyor és el meu pastor, no em manca res*", també les nades populars des del Cor del temple, etc. van fer una celebració viva i sentida.

Pot ser, el més rellevant van ser les paraules del Sr. Bisbe en l'homilia, referint-se a unes lletres que el difunt havia preparat per celebrar aquella nit de Nadal. Com manifesta aquest escrit basat en la Carta de Sant Pau a Titus –Mn Bordás escrivia notes i llibres amb molta freqüència, al voltant de 50 publicacions– al·ludia al compliment de l'esperança perquè "*es manifestarà la glòria de Jesucrist... si vivim en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat!*" Així ho desitjava als seus fidels. Tant de bo que Mn. Antonio hagi celebrat el Nadal al cel, gaudint de la manifestació del la glòria de Jesucrist.

Rev. Joaquim Blanch Bahima, pvre

26-12-2018

Després de la celebració del Nadal del Senyor, el passat 26 de desembre, en el descans de la nit, en la seva habitació de la residència diocesana d'ancians "Sant Miquel, arcàngel" on residia des de l'any 2003, va morir Mn. Joaquim Blanch Bahima, als 94 anys d'edat i 70 de ministeri sacerdotal.

Mn. Blanch havia nascut a Roquetes el 5 d'abril de 1924. Inquiet des de jovenet va voler emular l'oratòria de Marcel·lí Domingo, Però la seva facilitat de paraula va voler la Divina Providència que li valgués per ajudar els germans en el ministeri sacerdotal, vocació

que el finat va acollir i seguir amb il·lusió als 19 anys, entrant al Seminari de Tortosa i fent els estudis eclesiàstics en el *Col·legi de Sant Josep*, a Tortosa.

En la nostra Església Catedral Basílica va ser ordenat prevere pel bisbe don Manuel Moll i Salord, el 27 de juny de 1948. Rebé com a primer destí pastoral la parròquia d'Almassora, on va exercir 5 anys de vicari especialment dedicat a la joventut, en la rama especialitzada de l'Acció Catòlica. D'allí van sorgir vocacions d'especial dedicació a l'església tant en el compromís laical com en la vida sacerdotal i religiosa. Encara n'hi ha que estant seguint aquesta labor apostòlica.

El 1953, d'acord amb les indicacions de la Santa Seu, el Bisbe Moll va fundar el "*Colegio Diocesano de la Inmaculada*" al raval de Jesús-Tortosa, i tenint en compte les qualitats i inquietuds educadores de Mn. Blanch el va nomenar director. A ell, com a director-fundador, li va tocar el treball d'organitzar, impulsar i posar les bases per al nou centre educatiu del que ell va ser responsable durant 11 anys i que encara ara continua viu –fusionat amb els col·legis "Bisbe Moll" i "Sant Josep"– sota el nom de "*Col·legi Diocesà Sagrada Família*" amb seu a l'edifici del Seminari Diocesà, a Tortosa.

Aquests anys de docència i disciplina no el van fer oblidar de la missió parroquial. Així, el 1964 va ser nomenat rector de Traiguera on va estar sis anys compartint la seva vida amb la seva mare que l'ajudava en totes les tasques domèstiques.

Home de sensibilitat i cultura, profundament marcat pel Concili Vaticà II, va renovar d'acord amb aquest esperit la parròquia traiguera. Entre altres aspectes, en vore la vàlua de les obres que custodia aquesta parròquia, va organitzar el museu parroquial on es pot admirar peces de primera fila, per exemple: la creu gòtica, l'arqueta d'ivori, la Custòdia gòtica que va anar al congrés eucarístic de Barcelona de l'any 1956, quedant en segon lloc després de la de Toledo.

El 1970 és nomenat rector i arxipreste de Móra d'Ebre on va continuar la missió d'aplicació de les noves directrius del Vaticà II.

El 1975 passa dos anys a Salamanca on obté la llicenciatura en Catequètica. I quan torna a la diòcesi, col·labora de forma molt activa en la delegació de catequesi. Estant allà, el 1976 el sorprèn la mort de Mn. Manyà, mestre i amic. En cos i ànima es dedica durant la resta de la vida a mantenir viu el record i el magisteri del qui és el teòleg més conegut de la diòcesi tortosina. Amb aquesta finalitat

funda i presideix la “*Fundació Manyà*” de la que, fins ara, era president honorari.

Nomenat professor de Religió de l’escola de Formació Professional continuarà en aquest centre acadèmic fins, per raons d’edat, la seva jubilació laboral, que no serà pastoral, doncs des de l’any 1980 fins el 1999 serà rector de la Parròquia de Campredó.

La missió primera que li va encomanar l’Emm. Cardenal Carles per a la parròquia va ser el construir el nou temple del que enguany celebrarem els 35 anys de seva consagració. Amb tota la seva il·lusió Mn. Blanch es va dedicar a l’empresa. L’arquitecte Martí, l’artista Fita, el vitraller Valldepérez, el constructor Gauxachs... tots –sota la direcció del mossèn– per fer un temple digne, senzill, modern, original... en definitiva, per poder pregar amb devoció i trobar-se amb facilitat amb Déu. Una planta de Creu grega, tota il·luminada per la llum natural que passa pels vitralls que configuren part dels seus braços. És signe de la salvació de Crist que ens ve per la Creu i la Resurrecció (representada per la llum dels vitralls). Aquest Crist que mor i ressuscita puja al Cel. Així ho recorda la piràmide que s’eleva a l’exterior del temple i que marca el centre de l’edifici. Però el Senyor Ressuscitat continua viu i present en la comunitat reunida; és el que evoca la piràmide invertida, plena de colors, que hi ha a l’interior de l’edifici. No hi ha una sola columna, de tal manera, que tots poden vore el celebrant des de qualsevol lloc on es col·loquen.

Però les inquietuds pastorals i culturals de Mn. Blanch el van portar també a fer una petita publicació sobre la història del poble i de la parròquia que ha estat la base per a futures publicacions que s’han anat realitzant.

En complir els 75 anys va demanar al Sr. Bisbe Mons. Javier Salinas que el jubilés de la tasca parroquial; des d’aleshores va passar a residir a la Residència dels Josepets a Tortosa. Quatre anys després passava a la residència diocesana “Sant Miquel, arcàngel” on va morir. Així ho recordava l’actual bisbe de Tortosa Mons. Enrique Benavent, en l’homília de la Missa exequial celebrada el dia 27 de desembre a la Catedral.

Però mentre les forces li ho van permetre no va parar en la seva tasca apostòlica, cultural i evangelitzadora. Queda la Fundació Manyà i les conferències i publicacions que va animar, organitzar i realitzar ell mateix. Queden les cròniques a Catalunya Cristiana de la que va ser corresponsal molts anys. Queden els llibres de poemes: dolços, cultes, subtils..., que va escriure i publicar.

Que la misericòrdia de Déu i la intercessió de la Verge de la Cinta als qui es va confiar, com va deixar escrit en el seu recordatori, l'hagin acollit en el seu si, Que reposi en la pau del Senyor, gaudeixi de la felicitat eterna i, des del cel continuï pregant i intercedint per la nostra diòcesi tortosina.

Sr. Tomás Mor Catalán

30-12-2018

Després d'una llarga malaltia, que acceptà amb fe i esperança cristianes, el dia 30 de desembre de 2018, en el seu domicili de Roquetes, moria el Sr. Tomás Mor Catalán a l'edat de 73 anys.

Casat amb Amada Puig, tingué tres fills: Tomás, Thais i Alejandro. Una família enriquida pel do de la vocació religiosa de dos dels seus membres: Tomás es sacerdot incardinat a la nostra diòcesi de Tortosa; Thais es religiosa de la Congregació de Ntra. Sra. de la Consolació.

La celebració de les exèquies tingué lloc a la parròquia *Sant Antoni de Pàdua*, de Roquetes el 31 de desembre. Una celebració, presidida pel Sr. Bisbe de Tortosa, Mons. Enrique Benavent i concelebrada per Mn. Tomás, fill del finat, pel Rector de la parròquia, Mn. Domingo Escuder, pels preveres fills de la parròquia (Mn. David Arasa, Mn. Joan Guerola, i Mn. Ivan Cid) així com per una abundant representació de preveres diocesans, acompanyats per tres diaques permanents.

Cal destacar, també, la presència destacada de religioses de la Consolació, acompanyant la germana Thais i a la família, tot recordant la importància que tingué la Congregació a la ciutat de Roquetes mitjançant el "col·legi" que perdura ara com la "casa abadia". També es van fer presents moltes persones de les parròquies on ha estat o està servint Mn. Tomás: Benicarló, Bítem i Tivenys.

Reconfortada per les paraules del Sr. Bisbe en l'homilia i per les del fill, Mn. Tomàs, al final com a comiat, la família donà les gràcies tot demanant la pregària pel difunt, conscient de què "*la vostra vara de Pastor m'asserena i em conforta*" (*Salm 22*).

Sumari

BISBAT

Sr. Bisbe

Homilia del Sr. Bisbe en la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu. <i>Santa Església Catedral de Tortosa, dissabte 8 de desembre de 2018</i>	613
PARAULES DE VIDA: La salvació ve de Déu.....	616
Maria en el camí de l'Advent	618
La missió del precursor.....	619
S'ha revelat la bondat i l'amor de Déu	621
La Família de Natzaret.....	622
La salvación viene de Dios	624
María en el camino del Adviento.....	625
La misión del precursor	627
Se ha revelado la bondad y el amor de Dios.....	628
La Familia de Nazaret.....	630
Activitats de D. Enric Benavent Vidal, bisbe de Tortosa. <i>Desembre 2018</i>	631

Secretaria General

Renúncia i nomenaments. <i>Novembre - Desembre 2018</i> :	
- Dia 29 de novembre: Renúncia de Mons. Josep M ^a Tomàs i Prats	634
- Dia 3 de desembre: Nomenament al Rev. Jordi Centelles Llop.....	634
- Dia 13 de desembre: Nomenament al Rev. Fernando Puértolas Alcaina	634

Crònica diocesana

Visita d'obra al retaule barroc de Santa Anna de la catedral de Tortosa al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (Valldoreix)	635
Celebració de la festa de la Sagrada Família. Catedral de Santa Maria.....	636
L'Hospitalitat de la "Mare de Déu de Lourdes" celebra l'Eucaristia juntament amb els residents. Residència Diocesana "Sant Miquel, Arcàngel"	637
Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana". <i>Desembre</i>	638

TARRACONENSE

La família, font de diàleg	642
Pelegrinatge de Taizé a Madrid.....	643

NOTICIARI I COMUNICATS

Diplomatari de la catedral de Tortosa. Episcopats de Ponç de Torrella (1212-1254) i Bernat d'Olivella (1254-1272). Presentació. <i>M. I. Josep Alanyà i Roig, Canonge arxiver</i>	644

NECROLÒGIQUES

Rev. Antonio Bordás Belmonte, pvre. 24-12-2018.....	648
Rev. Joaquim Blanch Bahima, pvre. 26-12-2018	649
Sr. Tomás Mor Catalán. 30-12-2018.....	652

ÍNDIX GENERAL.....	656

Índex general 2018

BISBAT

Sr. Bisbe: Mons. Enrique Benavent Vidal

Decrets

Decreto por el cual el Sr. Obispo de la diócesis nombra un delegado, un delegado adjunto, un promotor de justicia, un notario actuario y un perito médico, para proceder a la extracción de reliquias de dos Beatos Sacerdotes Operarios, cuyos restos se conservan en el templo de la Reparación, de Tortosa	6
Acta de la extracción de reliquias insignes de los Beatos Mártires Operarios José Sala Picó y Agustín Sabater Paulo.....	8
Decreto de apertura de investigación al Rvdo. Jordi Germà Tomás Ferrando.....	10
Decret Any Jubilar. VI Centenari de la mort de San Vicent Ferrer	143
Decreto Año Jubilar. VI Centenario de la muerte de San Vicente Ferrer.....	145
Decreto por el que se concede permiso a dos sacerdotes orientales para celebrar la Divina Liturgia a los fieles ucranianos de rito greco-católico, de Vinaròs.....	379
Decreto de nombramiento de “responsable diocesano de protección de datos”.....	429

HOMILIES

Homilia del Sr. Bisbe en la festa de la Sagrada Família de Natzaret. <i>Catedral de Tortosa, 30-XII-2017</i>	3
Homilia del Sr. Bisbe en el Diumenge de Rams	183
Homilia del Sr. Bisbe en la Missa Crismal	186
Homilia del Sr. Bisbe en la solemnitat del Dijous Sant.....	190
Homilia del Sr. Bisbe en la solemnitat del Divendres Sant	193
Homilia del Sr. Bisbe en la celebració de la Vetlla Pasqual.....	196
Homilia del Sr. Bisbe en la solemne Eucaristia de Pasqua de Resurrecció	199
Homilia del Sr. Bisbe en la solemne Eucaristia del Corpus Christi. <i>S.E.C.B de Tortosa, diumenge 3 de juny de 2018</i>	327
Homilia del Sr. Bisbe en la festivitats de la Mare de Déu de la Cinta. <i>Catedral de Tortosa, diumenge 2 de setembre de 2018</i>	431
Homilia de Mons. Enrique Benavent en el dia del DOMUND (diumenge 29 del temps durant l'any) Missa televisada en la cadena 2 de RTVE. <i>Monestir de Sant Domènec, Sant Cugat del Vallès. 21 d'octubre de 2018</i>	481
Homilia del Sr. Bisbe en la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare de Déu. <i>SECB. de Tortosa, 8 de desembre de 2018</i>	613

PARAULES DE VIDA:

Gener 2018

Jornades de la pau, migrants i refugiats (I).....	11
Jornades de la pau, migrants i refugiats (II)	12
Orar i treballar per la unitat	14
La vida consagrada: Amor i donació de la vida.....	15
Jornades de la paz, migrantes y refugiados (I)	16
Jornades de la paz, migrantes y refugiados (II).....	18
Orar y trabajar por la unidad.....	19
La vida consagrada: Amor y entrega de la vida.....	20

Febrer 2018

Combatre la fam en el mon.....	99
La caritat no s'apaga en el cor de Déu.....	100
Aquí tens el teu Fill... aquí tens la teua Mare.....	102
Ha mort la caritat en els nostres cors?.....	103
Combatir el hambre en el mundo.....	105
La caridad no se apaga en el corazón de Dios.....	106
Ahí tienes a tu Hijo... ahí tienes a tu Madre.....	108
¿Ha muerto la caridad en nuestros corazones?.....	109

Març 2018

24 Hores per al Senyor.....	146
Oració, dejuni i almoïna.....	148
Apòstols per als joves.....	149
Setmana Santa.....	151
24 Horas para el Señor.....	152
Oración, ayuno y limosna.....	154
Apóstoles para los jóvenes.....	155
Semana Santa.....	157

Abril 2018

Testimonis del ressuscitat.....	203
L'educació dels fills.....	204
Els sagraments de l'Església.....	205
Escoltar, discernir, viure la crida del Senyor.....	207
Crist és la vida: Aplec de l'Esperit.....	208
Testigos del resucitado.....	210
La educación de los hijos.....	211
Los sacramentos de la Iglesia.....	212
Escuchar, discernir, vivir la llamada del Señor.....	214
Cristo es la vida: Aplec de l'Esperit.....	215

Maig 2018

Vaig estar en la presó i vau venir a veure'm.....	275
Pujà al cel i vindrà de nou.....	276
Pentecosta.....	278
Jornada de la Vida Contemplativa.....	279
Estuve en la cárcel y vinisteis a verme.....	280
Subió al cielo y vendrá de nuevo.....	282
Pentecostés.....	283
Jornada de la Vida Contemplativa.....	285

Juny 2018

Solemnitat del Cos i la Sang de Crist.....	331
Gaudete et exultate (I): La santedat és per a tots.....	332
Gaudete et exultate (II): Els perills per a la santedat.....	333
Gaudete et exultate (III): El camí de la santedat.....	335
Solemnidad del Cuerpo y la Sangre de Cristo.....	336
Gaudete et exultate (I): La santidad es para todos.....	338
Gaudete et exultate (II): Los peligros para la santidad.....	339

Gaudete et exultate (III): El camino de la santidad	341
<i>Juliol-Agost 2018</i>	
Gaudete et exultate (IV): Viure la santedat en el món actual	380
Gaudete et exultate i (V): Combat, vigilància i discerniment	382
Sant Tomàs: L'apòstol que vol comprendre i veure	383
L'apòstol Sant Jaume	385
Sant Joaquim i Santa Anna	386
Gaudete et exultate (IV): Vivir la santidad en el mundo actual	388
Gaudete en exultate y (V): Combate, vigilancia i discernimiento	389
Santo Tomás: El apóstol que quiere comprender y ver	391
El apóstol Santiago	392
San Joaquín y Santa Ana	393
<i>Setembre 2018</i>	
Començar de nou	435
La missió del catequista	436
La missió de l'educador cristià	438
Els pares, l'educació i la transmissió de la fe	439
Octubre: mes del rosari	441
Comenzar de nuevo	442
La misión del catequista	443
La misión del educador cristiano	445
Los padres, la educación y la transmisión de la fe	446
Octubre: mes del rosario	448
<i>Octubre 2018</i>	
Els joves en l'Església	484
Jornada Mundial de les Missions	485
Sant Òscar Romero	487
Cridats a la santedat	488
Los jóvenes en la Iglesia	490
Jordana Mundial de las Misiones	491
San Óscar Romero	493
Llamados a la santidad	494
<i>Novembre 2018</i>	
L'Església, una gran família	565
L'Eucaristia dominical	566
La meta de la nostra esperança	568
El testimoni de la veritat	569
La Iglesia, una gran familia	570
La Eucaristía dominical	572
La meta de nuestra esperanza	573
El testimonio de la verdad	575
<i>Desembre 2018</i>	
La salvació ve de Déu	616
Maria en el camí de l'Advent	618
La missió del precursor	619

S'ha revelat la bondat i l'amor de Déu	621
La Família de Natzaret.....	622
La salvació viene de Dios	624
María en el camino del Adviento.....	625
La misión del precursor	627
Se ha revelado la bondad y el amor de Dios.....	628
La Familia de Nazaret.....	630

ACTIVITATS DE D. ENRIQUE BENAVENT VIDAL, BISBE DE TORTOSA.

<i>Gener</i>	22
<i>Febrer</i>	111
<i>Març</i>	158
<i>Abril</i>	217 i 218
<i>Maig</i>	286
<i>Juny</i>	343
<i>Juliol-Agost</i>	395
<i>Setembre</i>	449
<i>Octubre</i>	496
<i>Novembre</i>	576
<i>Desembre</i>	631

Secretaria General

Disposicions a recordar: Any 2018	24
El Sr Agustí Castell Maura torna a ostentar la representació legal de Càritas Diocesana de Tortosa	288
El Sr. Bisbe celebra el "ritus d'admissió" als ministeris i al sagrament de l'orde a tres seminaristes del nostre Seminari	346
Nomenaments i cessaments:	
6 de juliol de 2018.....	397
17 de juliol de 2018.....	397
Nomenaments 26 de juliol de 2018	398
Cessaments 26 de juliol de 2018.....	398
Renovació del Consell del Presbiteri (13-09-2018).....	452
Nomenaments 20 de setembre de 2018	454
Cessaments 20 de setembre de 2018.....	454
Nomenament: Fco. José Gisbert Cases, President Diocesà de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes.....	523
Renovació del "Col·legi de Consultors"	578
Renúncia i nomenaments. <i>Novembre - Desembre 2018</i> :	
- Dia 29 de novembre: Renúncia de Mons. Josep M ^a Tomàs i Prats	634
- Dia 3 de desembre: Nomenament al Rev. Jordi Centelles Llop.....	634
- Dia 13 de desembre: Nomenament al Rev. Fernando Puértolas Alcaína	634

Administració General del Bisbat

Comptes de l'any 2017

1. Resum de les principals col·lectes de l'any 2017.....	498
2A. Resultats Ordinaris. Administració General del Bisbat, 2017	499
2B. Resultats Extraordinaris. Administració General del Bisbat, 2017.....	500
3A. Resultats Ordinaris, més Parròquies i Capítol Catedral, 2017.....	501
3B. Resultats Extraordinaris, mes Parròquies i Capítol Catedral, 2017	502

4. Aportacions de les parròquies. Exercici 2017, per arxiprestats	503
5. Fons diocesà per al sosteniment del clergat. Entrades i sortides 2017	510
6. Mans Unides-Campanya contra la fam. Recaptació Campanya 2017	511
7. Càritas diocesana. Recaptació de la col·lecta del dia del Corpus, 2017	514
8. Recaptació de les col·lectes per a Missions, per arxiprestats, 2017.....	515
9. Resum dels comptes dels Monestirs de clausura, 2017	523

Capítol Catedral

Elecció i confirmació com a Degà del Capítol de Canonges, de l'II-Im. Sr. José Luis Arín Roig	69
Elecció, confirmació y presa de possessió de l'II-Im. Sr. José Luis Arín Roig per al càrrec de Degà- President del Capítol de Canonges de la S.E.C.B de Tortosa	113

Crònica diocesana

La delegació de Missions i el comerç de Tortosa va celebrar la festa del seu patró sant Francesc Gil de Federich	70
El fet religiós a la història de Tortosa.....	71
Tortosa celebra la fiesta del Beato Manuel Domingo y Sol.....	77
Tortosa. Presentació de l'acte del Davallament de la Passió d'Uldecona.....	144
Festa diocesana de l'Hospitalitat de Lourdes.....	115
Lliurament del premi Sant Blai 2018 a l'II-Im. Isaías Riba Cucala	115
Celebració de la Missa Crismal	161
Pregó de Setmana Santa a Tortosa	162
Concert de música sacra a l'església de Sant Blai, de Tortosa.....	163
La "Coral Hiberia" de Tortosa, al Vaticà.....	221
Acte formal de l'entrega del panell d'Aharon del tabernacle de la Reserva del Santíssim de la catedral de Tortosa. <i>M. I. Josep Alanyà i Roig Canonge arxiver</i>	289
La Santa Cinta de la Catedral de Tortosa a la vila i parròquia de Batea. <i>12 de maig de 2018. M. I. Sr. Josep Alanyà i Roig, Canonge arxiver</i>	292
XXXII Trobada interdiocesana de Vida Creixenta Montserrat.....	299
Primera peregrinació diocesana per pregar per les vocacions	300
Confirmació d'adults a la Catedral	300
Tricentenari de la capella dels Dolors a Vilalba dels Arcs	347
Aniversari de la dedicació de la catedral de Tortosa	348
Exercicis Espirituals al Desert de Les Palmes	349
La diòcesi de Tortosa peregrina al santuari de la Mare de Déu de Lourdes	399
Eucaristia de acció de gràcies por los 122 años que las Siervas de Jesús han ejercido su apostolado de caridad en Tortosa.....	402
Concert a favor dels xiquets i xiquetes de Tortosa que viuen al límit de la pobresa.....	405
Missa estacional i processó en honor de la <i>Mare de Déu de la Cinta</i> (2-09-2018).....	455
La Residència Diocesana d'Ancians, <i>Sant Miquel, arcàngel</i> , celebrà la festa del seu patró (29-10-2018)	457
Reunió del Consell Pastoral Diocesà	523
Commemoració acadèmica de la mort de Mossèn Manyà	525
Festa del Reservat. Seminari Diocesà de l'Assumpció.....	579
Campanya de les persones sense sostre "Ningú sense llar".....	580
Visita d'obra al retaule barroc de Santa Anna de la catedral de Tortosa al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (Valldoreix)	635
Celebració de la festa de la Sagrada Família. Catedral de Santa Maria.....	636

L'Hospitalitat de la "Mare de Déu de Lourdes" celebra l'Eucaristia juntament amb els residents de la Residència Diocesana "Sant Miquel, Arcàngel".....	637
RECUILL DE NOTÍCIES PUBLICADES AL SETMANARI "VIDA DIOCESANA".	
<i>Gener</i>	77
<i>Febrer</i>	116
<i>Març</i>	165
<i>Abril</i>	223
<i>Maig</i>	301
<i>Juny</i>	350
<i>Juliol-Agost</i>	406
<i>Setembre</i>	460
<i>Octubre</i>	528
<i>Novembre</i>	583
<i>Desembre</i>	638
SANTA SEU	
Sant Pare	
Missatge del Sant Pare Francesc per a la Quaresma 2018. " <i>El mal s'escamparà tant, que l'amor de molts es refredarà</i> " (Mt 24,12).....	85
El Papa Francisco publica la Constitució Apostòlica "Veritatis gaudium" sobre las Universidades y Facultades eclesiásticas. <i>Roma, 8 de diciembre de 2017</i>	122
Missatge del Sant Pare Francesc per a la XXXIII Jornada Mundial de la joventut 2018.....	126
Missatge "urbi et orbi" del Sant Pare Francesc amb motiu de la Pasqua de 2018.....	238
Missatge del Sant Pare Francesc per a la Jornada Mundial de les Missions 2018.....	355
Carta del Papa Francesc al Poble de Déu, 20 d'agost de 2018.....	412
Canonizaciones	
El Pontífice Pablo VI, Giovanni Battista Montini (1897-1978), El Arzobispo de San Salvador, Óscar Arnulfo Romero Galdámez (1917-1980);.....	533
El sacerdote diocesano, Francesco Spinelli (1853-1913);.....	533
El presbítero, Vincenzo Romano (1751-1831);.....	533
La virgen, María Caterina Kasper (1820-1898);.....	533
La virgen, Nazaria Ignacia de Santa Teresa de Jesús (1889-1943);.....	533
El laico, Nunzio Sulprizio (1817-1836).....	533
Homilía del Papa Francisco.....	534
Mensaje del Santo Padre Francisco a la XXV Asamblea General de CONFER. <i>Madrid, 13-15 de noviembre de 2018</i>	590
Mensaje del Santo Padre Francisco a Su Santidad Bartolomé I, Patriarca Ecu­ménico, con ocasión de la festividad de San Andrés.....	592
Congregació per a la Doctrina de la Fe	
Carta <i>Placuit Deo</i> a los Obispos de la Iglesia Católica sobre algunos aspectos de la salvación cristiana.....	240
Congregació per al culte diví i la disciplina dels sacraments	
Decreto sobre la celebración de la bienaventurada Virgen María, Madre de la Iglesia, en el Calendario Romano General.....	173
Resum de l'Exhortació Apostòlica del Sant Pare Francesc Gaudete et Exultate sobre la crida a la santedat en el món actual.....	23

Congregació per als Instituts de Vida consagrada i les societats de vida apostòlica	
Instrucció aplicativa de la Constitució “Vultim quaerere” sobre la Vida Contemplativa femenina	359

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Nota final de la reunió de la Comissió Permanente (27-28/02/2018).....	134
Reunió de la Assemblea Plenària (16-20/04/2018)	252
Subcomissió de Família i Vida: Nota ante las iniciativas legislatives sobre la eutanàsia y el suicidio asistido.....	306
Comissió permanent: Nota final y rueda de prensa de la 245ª reunió	361
Conclusiones del Encuentro Ibérico “Jóvenes y comunicació”	417
Nota del Comitè ejecutivo de la CEE	419
Mons. Àngel Fernández Collado ha sido nombrado Obispo de Albacete.....	465
Nota final y rueda de prensa de la 246ª reunió de la Comissió Permanente	538
El sacerdote Francisco Jesús Orozco Mengibar, nuevo obispo de Guadix	541

Asamblea Plenaria 112

Nota de prensa.....	595
Informació de la Assemblea Plenària	595
Sesió inaugural.....	595
Jornada de oració por las víctimas de abusos	596
Elección del secretario general	596
Mes extraordinario misionero.....	596
Aplicación del documento <i>Cor Orans</i> en España.....	596
Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis.....	597
Proyecto de reforma de la CEE.....	597
Otros temas del orden del día.....	597
Asociaciones nacionales	598
Asuntos económicos	598

TARRACONENSE

Comunicat de la reunió n. 225 de la CET.....	137
300 docents a la 12a Jornada de Mestres i Professors de Religió Catòlica que es fa aquest dissabte a Barcelona	175
Presentació de la “Càtedra Dr. Pont i Gol” de Teologia Pastoral.....	176
Tres seminaris a Catalunya	177
Nota dels Bisbes amb seu a Catalunya <i>16 de febrer de 2018</i>	177
La classe de religió catòlica i la 4a Trobada de Càritas Catalunya	256
Els sagraments de la iniciació cristiana i l’Aplec de l’Esperit.....	261
Gaudete et exultate, la festa del treball i l’Aplec de l’Esperit	266
Comunicat de la reunió n. 226 de la CET.....	309
Els bisbes amb seu a Catalunya es troben amb més de 1.200 joves a l’Aplec de l’Esperit... Dissabte a Tortosa	211
Eucaristia de l’Aplec de l’Esperit	312
“Cantarem i lloarem a Déu junts!”	313
“Cantarem i lloarem a Déu junts!”	314
Diumenge a Sant Carles de la Ràpita.....	314
Valoracions dels joves.....	314
Trobada dels Canonges de Catalunya a La Seu d’Urgell.....	314
Trobada dels Canonges de Catalunya a La Seu d’Urgell.....	365

Assemblea de Càritas Catalunya.....	366
Els Jocs del Mediterrani i educar els infants en temps d'estiu	367
Pelegrinatge a Terra Santa dels seminaristes de Catalunya	372
Nou equip de formadors del Seminari Major Interdiocesà de Catalunya.....	420
Tres Seminaris.....	421
Comunicat de la reunió n. 227 de la CET.....	467
Una multitud de fidels omplen la catedral de Solsona amb motiu de la celebració del 425è aniversari de la diòcesi.....	468
Inauguració del Curs al Seminari Major Interdiocesà	469
Reunió del Secretariat Interdiocesà de Joventut	470
Comunicat de la reunió n. 228 de la CET.....	471
Reunió de les Comissions Interdiocesanes de Litúrgia i de Música.....	513
Els bisbes parlen del Domund. Recull de les cartes dominicals dels bisbes de la Tarraconense	543
Trobada de Rectors i Formadors de Seminaris a Madrid.....	549
Reunió del SIJ amb el cardenal Omella.....	603
Catalonia Sacra es va presentar a la conferència internacional de patrimoni sacre «Déu ja no habita aquí?»	603
La família, font de diàleg	642
Pelegrinatge de Taizé a Madrid.....	643

NOTICIARI I COMUNICATS

Mons. Ginés García Beltrán ha sido nombrado obispo de Getafe.....	90
Tres nuevos obispos auxiliares para la diócesis de Madrid:	92
José Cobo Cano, Pbro.	93
Santos Montoya Torres, Pbro.	93
Jesús Vidal Chamorro, Pbro.	94
El Santo Padre Francisco anuncia la creación de catorce nuevos cardenales.....	316
Retirada de la comunidad tortosina del Instituto de las Siervas de Jesús	423
El bisbe de Vic convoca un Sínodo Diocesà per respondre a “un canvi d'època”.....	472
Clausura del Sínodo dels bisbes sobre els joves	550
Sínodo Jóvenes: es esto lo que dice el Documento Final (Resumen).....	550
El sacerdote José María Gil Tamayo, nuevo obispo de Ávila	605
Diplomatari de la catedral de Tortosa. Episcopats de Ponç de Torrella (1212-1254) i Bernat d'Olivella (1254-1272). Presentació. <i>M. I. Josep Alanyà i Roig, Canonge arxiver</i>	644

NECROLÒGIQUES

Mons. Elías Yanes Álvarez, <i>9 de marzo de 2018</i>	179
Rvdo. Dámaso Ruiz Tintoré, pbro. <i>8 de mayo de 2018</i>	318
Rev. Pedro Añó López, pvre. <i>28 de maig de 2018</i>	320
Mons. José María Setién, Obispo emérito de San Sebastián	424
Rev. Josep Albert Gasulla, pvre. <i>29-07-2018</i>	425
Rvdo. D. Anastasio Gil, pbro, Director de la Comisión Episcopal de Misiones	475
Rev. José Adell Ortí, pvre.	608
Rev. Antonio Bordás Belmonte, pvre. <i>24-12-2018</i>	648
Rev. Joaquim Blanch Bahima, pvre. <i>26-12-2018</i>	649
Sr. Tomás Mor Catalán. <i>30-12-2018</i>	652

Disponibile

Disponibile

Disponibile